

Dünyagöz

DÜNYA GÖRMEYE DEĞER

ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARININ TANITIM UYGULAMALARI, REKLAM CEZALARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

**DÜNYAGÖZ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ
AV. BURCU KOÇAK**

Sağlıkta Ortak Çözüm Toplantıları (18-20 Nisan 2019)

- 1. ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARININ TANITIM UYGULAMALARI GENEL GİRİŞ**
- 2. TİCARİ REKLAM KAVRAMI**
- 3. SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (HEKİMLERE İLİŞKİN)**
- 4. SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARINA İLİŞKİN)**
- 5. REKLAM YASAĞINI İÇEREN DİĞER DÜZENLEMELER**
- 6. SAĞLIK HİZMETLERİ SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER**
 - a. SAĞLIK BAKANLIĞI**
 - b. TİCARET BAKANLIĞI**
 - c. TABİP ODASI**
 - d. SGK VE DİĞER**
- 7. UYGULAMADAN ÖRNEK KARARLAR**
- 8. TESPİT ve ÖNERİLER**

ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARININ TANITIM UYGULAMALARI, REKLAM CEZALARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARININ TANITIM UYGULAMALARI

1. GENEL GİRİŞ

Sağlık hizmetleri alanında reklam/tanıtım faaliyetleri yasa koyucu tarafından alt düzenlemeler ile son derece sınırlandırılmıştır. Halbuki iki temel kanun olan Hususi Hastaneler Kanunu ve Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda sağlık kuruluşlarının reklam yapamayacaklarına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak alt yönetmelik ve düzenlemelerle yasayı aşar nitelikte düzenlemeler ile reklam yapılamaz hale getirilmiştir. Bu düzenlemelerin hukuken geçerli sayılmaması gerekir. Yasa Koyucu alt düzenlemeler ile Sağlık alanındaki reklamlara yönelik sınırlamalar getirerek, bu tür tanıtım/reklamların temel ilkelere ve esaslara uygun olmasının yanında, sağlık hizmeti faaliyetlerine ticari bir görünüm verilmemesini, sağlık kuruluşuna yönlendirme yapılmamasını ve diğer sağlık kuruluşları açısından haksız rekabet oluşturmamasını amaçlamaktadır.

Ancak Hukukun genel ilkelerine göre, düzenleyici işlemlerin kendilerinden önce gelen bir üst hukuk normu niteliğindeki yönetmelik, tüzük, kanun hükmünde kararname, kanun ve anayasaya uygun olarak düzenlenmesi gerekmekte olup, daha alt seviyede bulunan düzenleyici hukuk normlarının kendisinden önce gelen üst hukuk normunu kısıtlayıcı ve daraltıcı yönde düzenlemeler içermemesi ve bu üst hukuk normuna uygun olarak düzenlenmiş olmaları gerekmektedir.

Yönetmeliğin yasaya aykırı hüküm ifade edemeyeceği ve yönetmelikle bir temel hak ve hürriyet olan sağlık hizmetlerinden yararlanma hürriyetinin kısıtlanmasının mümkün olamayacağı açıktır.

TİCARİ REKLAM KAVRAMI

6502 SAYILI TÜKETİCİ KORUNMASI HAKKINDA KANUNUN (TKHK) 61. MADDESİ UYARINCA,

Ticari reklam

MADDE 61 - (1) Ticari reklam, ticaret, iş, zanaat veya bir meslekle bağlantılı olarak; bir mal veya hizmetin satışını ya da kiralanmasını sağlamak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek veya ikna etmek amacıyla reklam verenler tarafından herhangi bir mecra da yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla gerçekleştirilen pazarlama iletişimi niteliğindeki duyurulardır.

(2) Ticari reklamların Reklam Kurulunca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, doğru ve dürüst olmaları esastır.

(3) Tüketicuyu aldatıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve engellileri istismar edici ticari reklam yapılamaz.

(6) Reklam verenler ticari reklamlarında yer alan iddiaların doğruluğunu ispatla yükümlüdür.

(7) Reklam verenler, reklam ajansları ve mecra kuruluşları bu madde hükümlerine uymakla yükümlüdür.

(8) Ticari reklamlara ilişkin getirilecek sınırlamalar ile bu reklamlarda uyulması gereken usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

TİCARİ REKLAM KAVRAMI

TİCARİ REKLAM VE HAKSIZ TİCARİ UYGULAMALAR YÖNETMELİĞİ UYARINCA;

MADDE 4

Ticari reklam:

Ticaret, iş, zanaat veya bir meslekle bağlantılı olarak, bir mal veya hizmetin satışını ya da kiralanmasını sağlamak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek veya ikna etmek amacıyla reklam verenler tarafından herhangi bir mecrada yazılı, görsel, işitsel ve benzeri yollarla gerçekleştirilen pazarlama iletişimi niteliğindeki duyuruları,” şeklinde tanımlanmıştır.

MADDE 32;

(1) Kanunun 61 inci ve 62 nci maddeleri ile bu Yönetmeliğe uygun olmayan reklamın veya ticari uygulamanın daha sonra düzeltilmesi veya telafi edilmesi reklam verenin veya ticari uygulamada bulunanın tespit edilen aykırılığa ilişkin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.” denilmektedir.

Bu bakımdan Bakanlık tarafından yapılacak uyarı sonrası gerekli düzeltmeyi yapan kuruma her halükarda cezai işlem uygulanacağını da açıkça belirtmiştir.

MADDE 7 ‘e göre ise;

- (1) Reklamlar doğru ve dürüst olmalıdır.
- (2) Reklamlar, ekonomik ve sosyal sorumluluk bilinci içinde ve haksız rekabete yol açmayacak şekilde hazırlanmalıdır.
- (3) Reklamlar, ortalama tüketicinin algılama düzeyi ile reklamın tüketici üzerindeki olası etkisi göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır.
- (4) Reklamlar, tüketicinin güvenini kötüye kullanamaz ya da onun tecrübe ve bilgi eksikliklerini istismar edemez.
- (5) Reklamlar, aşağıda sayılan haller başta olmak üzere, hiçbir konuda tüketiciyi doğrudan veya dolaylı olarak yanıltabilecek ifade ya da görüntüler içeremez:
 - a) Malın; yapısı, bileşimi, tedariki, faydası, riski, aksesuarları, üretim yöntemi ve tarihi, amaca uygunluğu, kullanım şekli, kullanım ömrü ve alanları, teknik özellikleri, verim ve performansı, miktarı, menşei, çevreye etkisi gibi özellikleri,
- (6) İlgili mevzuatı gereği bir mal veya hizmete ilişkin olarak düzenlenmesi zorunlu ruhsat, izin, onay, kayıt gibi belgeler ile uyulması gereken diğer yasal süreçler, o mal veya hizmetin diğerlerinden farklı ya da daha üstün olduğu algısı oluşturacak biçimde reklamlarda kullanılamaz.
- (7) Reklamlarda tüketicinin sahip olduğu yasal haklar, tüketicilere fazladan sunulan bir hak gibi gösterilemez.
- (8) Reklamlarda yer alan;
 - a) Araştırma sonuçları veya bilimsel yayınlardan yapılan alıntılar çarpıtılamaz.
 - b) İstatistikler gerçekte olduklarından farklı sonuçlar doğuracak biçimde sunulamaz.
 - c) Bilimsel terimler yanıltıcı biçimde kullanılamaz.
 - ç) İddialar, gerçekte sahip olmadıkları bir bilimsel temele sahipmiş gibi gösteren bilimsel terminoloji ve ifadeler içeremez.

SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (HEKİMLERE İLİŞKİN)

1219 SAYILI TABABET VE ŞUABATI SAN'ATLARININ TARZI İCRASINA DAİR KANUN

MADDE 24 - İcrayı sanat eden tabipler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini ve ihtisaslarını bildiren ilanlar tertibine mezon olup diğler suretlerle ilan, reklam ve saire yapmaları memnudur.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ KANUNU

MADDE 28

İdare Heyetinin diğler vazifeleri şunlardır:

d) Sinema, radyo, müstahdemler veya sair yazılı ve sözlü vasıtalarla reklam yapılmasını önlemek.

TIBBİ DEONTOLOJİ NİZAMNAMESİ

MADDE 8 - Tabiplik ve diğler tabipliği; mesleklerine ve tedavi müesseselerine, ticari bir veçhe verilemez. Tabip ve diğler tabibi, yapacağı yayınlarda tababet mesleğinin şerefini üstün tutmaya mecbur olup, her ne suretle olursa olsun, yazılarında kendi reklâmını yapamaz. Tabip ve diğler tabibi, gazetelerde ve diğler neşir vasıtalarında. reklâm mahiyetinde teşekkür ilânları yazdıramaz.

MADDE 9 - Tabip ve diğler tabibi, gazete ve sair neşir vasıtaları ile yapacağı ilânlarda ve reçete kâğıtlarında, ancak ad ve soyadı ile adresini, Tababet İhtisas Nizamnamesine göre kabul edilmiş olan İhtisas şubesini, akademik unvanını ve muayene gün ve saatlerini yazabilir.

MADDE 39 - Tabip ve diğler tabibi meslektaşlarının hastalarını elde etmeğe mâtuf hareket ve teşebbüslerde bulunamaz.

SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (HEKİMLERE İLİŞKİN)

HEKİMLİK MESLEK ETİĞİ KURALLARI

“Ticari Amaç ve Reklam Yasağı:

MADDE 11- Hekim, mesleğini uygularken reklam yapamaz, ticari reklamlara araç olamaz, çalışmalarına ticari bir görünüm veremez; insanları yanıltıcı, paniğe düşürücü, yanlış yönlendirici, meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açıcı davranışlarda bulunamaz. Hekim, yayın araçlarıyla yapacağı duyurularda varsa, Tababet Uzmanlık Tüzüğü'ne göre kabul edilmiş olan uzmanlık alanını, çalışma gün ve saatlerini bildirebilir. Tabela ve benzeri tanıtım araçlarının biçim ve boyutları yerel tabip odası tarafından saptanır.”

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ

“Disiplin Suçları ve Cezaları

Para Cezası

MADDE 4- Para cezası, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 39 uncu maddesinin (b) bendinde belirtilen sınırlar dahilindeki paranın odaya ödenmesine dair verilecek cezadır.

- b) Tanıtım kurallarına aykırı davranmak,
- c) Her türlü iletişim mecrasında reklam amacına yönelik yazılar yazmak, yazdırmak veya açıklamada bulunmak yahut ortağı olduğu kuruluş veya şirket aracılığıyla bu anlamda reklam yapılmasını sağlamak,
- d) Bireysel olarak veya yöneticisi oldukları dernekler ya da çalıştıkları kurumlar aracılığıyla ticari ürün veya hizmetin tanıtımında yer almak veya reklamına aracılık etmek,
- e) El ilanları, tabelalar, basın ve benzeri yollarla meslektaşlar arası haksız, tıp dışı rekabete yol açacak duyurular yapmak,
- j) Türk Tabipleri Birliği veya odalarca saptanmış tabela ile ilgili kurallara uymamak,.....”

Görüldüğü üzere yukarıda belirtilen maddeler incelendiğinde bu düzenlemelerin hekimlerin mesleklerine ilişkin olup ve sağlık kuruluşlarına doğrudan uygulanamıyor olması gerekmektedir. Hekimle ilgili yasa hekime, Sağlık Kuruluşları ile ilgili yasa sağlık kuruluşuna uygulanmalıdır. Ancak, hem Reklam Kurulu, hem de Danıştay kararlarında bu hükümlerin karıştırıldığı her defasında görülmektedir.

Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükmü incelendiğinde, sağlık hizmeti alanında hekimlerin reklam yapmasını önleme yetkisinin de Türk Tabipler Birliğine verildiği görülmektedir.

SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (SAĞLIK KURULUŞLARINA İLİŞKİN)

ÖZEL HASTANELER YÖNETMELİĞİ (ÖHY)

“Bilgilendirme ve Tanıtım

MADDE 60- Özel hastaneler; tıbbî deontoloji ve meslekî etik kurallarına aykırı şekilde, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren ve talep yaratmaya yönelik, ruhsatında yazılı kabul ve tedavi ettiği uzmanlık dallarından başka hastaları kabul ve tedavi ettiği intibainı uyandıran, diğer hastaneler aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunamazlar ve bu mahiyette tanıtım yapamazlar.

Özel hastaneler tarafından; sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgilendirme ve tanıtımlar yapılabilir. Bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında, yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer verilemez.

Özel hastaneler; hizmet alanları ve sunacağı hizmetler ile açılış bilgileri ve benzeri konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapılabilir ve ilan verebilir.

Özel hastaneler tarafından oluşturulan internet sitelerinde; yer alan her türlü sağlık bilgisi, alanı ile ilgili bilgi ve tecrübeye sahip sağlık meslek mensupları tarafından verilmek zorundadır. Bu siteler aracılığıyla hiçbir şekilde tedavi edici sağlık hizmetine yönelik bilgiler verilemez. İnternet sayfalarında verilen bilginin, son güncelleme tarihi açıkça belirtilir.

Yukarıda belirtilen esaslara uymayan özel hastane sahipleri ve mesul müdürleri hakkında ilgili mevzuat hükümlerindeki müeyyideler uygulanır.” Özel Hastaneler Yönetmeliğine göre sağlık kuruluşları:

- ❖ İnsanları yanıltan,
- ❖ Yanlış yönlendiren
- ❖ Talep yaratmaya yönelik,
- ❖ Ruhsatında yazılı kabul ve tedavi ettiği uzmanlık dallarından başka hastaları kabul ve tedavi ettiği intibainı uyandıran,
- ❖ Diğer hastaneler aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunamazlar ve bu mahiyette tanıtım yapamazlar.

SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (SAĞLIK KURULUŞLARINA İLİŞKİN)

■ BİLGİLENDİRME VE TANITIM KAVRAMI;

Bu maddeden özetle;

- Özel hastaneler tanıtım yapabilir. Ancak yanıltıcı, talep yaratıcı ve haksız rekabete konu olmamalıdır.
 - Sağlığı koruyucu ve geliştirici tanıtım yapabilir. Ancak bu tanıtım yanıltıcı, abartılı ve doğru olmayan bilgiler içermemelidir.
 - Hizmet alanları, sunulacak hizmetler ve benzeri konularda tanıtım yapabilir. Ancak bu tanıtım toplumu bilgilendirmek amaçlı olmalıdır.
 - Kuşkusuz yanıltıcı reklam yapılması tehlikelidir. Telafisi mümkün olmayan zararlara sebep olabilir. Ama bu durum sağlık tesisi reklamlarına topyekûn yasak getirilmesine sebep olmamalıdır. Aksi durum Anayasa ile güvence altına alınmış iletişim özgürlüğüne de aykırı düşer.
-
- ❖ Yönetmelikte özellikle reklam ibaresine yer verilmediği görülüyor. Yani ilan verilebileceği ama herhangi bir talep yaratmaması vurgulanıyor.
 - ❖ Temel olarak bilgilendirme yapılması ama talep yaratıcı olmaması vurgulanıyor.
 - ❖ Bu durumda Yönetmelik ile tanınan "bilgilendirme ve tanıtım" kavramının içeriği, sınırları, nasıl ve kim tarafından belirleneceği tartışmaya yol açmaktadır. Zira nasıl tanıtım yapılacağının çerçevesinin çizilmesi gerekir. Çünkü maddedeki ifadeler son derece geneldir.
 - ❖ Özellikle madde yer verilen "benzeri konular" dan ne kastedildiği açıkça anlaşılmamaktadır.

SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (SAĞLIK KURULUŞLARINA İLİŞKİN)

TALEP YARATMA KAVRAMI;

Maddede özellikle yer verilen “Talep yaratma” kavramının ayrıntılı olarak incelenmesi gerekmektedir.

Talep yaratma kavramı, teknik bir piyasa ekonomisi kavramıdır. Bu durumun oluşup oluşmadığının teknik olarak incelenmesi, gerekirse Bilirkişi değerlendirmesi yapılması gerekmektedir. Zira ilgili Bakanlık tarafından sağlık kuruluşlarına yapılan ihlal bildirimlerinde bu konuda bir açıklama ve/veya bilgilendirme bulunmamaktadır.

Konu ile ilgili olarak; emsal bir Danıştay Kararında;

“Danıştay 10. Daire 2010/8338 Esas ve 2010/8346 Karar sayılı davada; “...davacı şirkete ait internet sitesi görünümünde yer alan ifadelerin belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde reklam olarak değerlendirilip, değerlendirilmeyeceği hususunun özel bilgi birikimiyle mümkün olduğundan..... bu yönde bir bilirkişi incelemesi yaptırılmaksızın davanın reddi yolunda verilen kararda hukuki isabet görülmemektedir... sayılı kararın bozulmasına” şeklindeki kararı iş bu dava konusu idari işlemin iptali istemimizde dikkate alınmalıdır. “ denilmektedir.

Kaldı ki; değerlendirme yapılırken ilanda ticari bir talep yaratma amacı olsa dahi, o tanıtım, toplum sağlığının menfaatine, doğru, sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteyse talep yaratma hususu bu oranda göz ardı edilmelidir. Örneğin yeni bir teknolojinin tanıtılması, Türkiye’de ilk defa yapılan bir ameliyatın anlatılması vs..Özetle; talep yaratıcılık unsuru aldatıcı veya yanıltıcı ise yasak olmalıdır.

SAĞLIK MEVZUATINDA REKLAM/TANITIM DÜZENLEMELERİ (SAĞLIK KURULUŞLARINA İLİŞKİN)

HAKSIZ REKABET KAVRAMI;

Hukukumuzda “haksız rekabet”in önlenmesine yönelik başlıca hükümler Türk Ticaret Kanunu madde 54 vd. ve Borçlar Kanunu madde 57'de yer almaktadır.

TTK 54'da haksız rekabet, aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerde aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar şeklinde tanımlandıktan sonra TTK 55'de “Dürüstlük kuralına aykırı davranışlar, ticari uygulamalar” başlığı altında uygulamada en sık rastlanan haksız rekabet hallerine örnekler vermiştir.

Somut bir eylemin haksız rekabet olarak nitelendirilip nitelendirilmeyeceği değerlendirilirken bunun öncelikle TTK madde 55'de sayılan haksız rekabet hallerinden birinin kapsamına doğrudan doğruya ya da niteliği gereği dolayısı ile girip girmediği saptanacak, ancak eylemin doğrudan ya da örnekseme yolu ile bu bentlerden birinin kapsamına sokulamaması durumunda TTK madde 54'deki genel tanıma gidilecektir.

Haksız Rekabet Örnekleri (TK madde 55)

a) Dürüstlük kuralına aykırı reklamlar ve satış yöntemleri ile diğer hukuka aykırı davranışlar (TTK M.55/1-A)

1

- Başkalarını veya onların mallarını, iş ürünlerini, fiyatlarını, faaliyetlerini veya ticari işlerini yanlış, yanıltıcı veya gereksiz yere incitici açıklamalarla kötülemek,

2

- Kendisi, ticari işletmesi, işletme işaretleri, malları, iş ürünleri, faaliyetleri, fiyatları, stokları, satış kampanyalarının biçimi ve iş ilişkileri hakkında gerçek dışı veya yanıltıcı açıklamalarda bulunmak veya aynı yollarla üçüncü kişiyi rekabette öne geçirmek

3

- Paye, diploma veya ödül almadığı hâlde bunlara sahipmişçesine hareket ederek müstesna yeteneğe malik bulunduğu zannını uyandırmaya çalışmak veya buna elverişli doğru olmayan meslek adları ve sembolleri kullanmak,

4

- Başkasının malları, iş ürünleri, faaliyetleri veya işleri ile karıştırılmaya yol açan önlemler almak,

5

- Kendisini, mallarını, iş ürünlerini, faaliyetlerini, fiyatlarını, gerçeğe aykırı, yanıltıcı, rakibini gereksiz yere kötüleyici veya gereksiz yere onun tanınmışlığından yararlanacak şekilde; başkaları, malları, iş ürünleri veya fiyatlarıyla karşılaştırmak ya da üçüncü kişiyi benzer yollardan öne geçirmek,

6

- Seçilmiş bazı malları, iş ürünlerini veya faaliyetleri birden çok kere tedarik fiyatının altında satışa sunmak, bu sunumları reklamlarında özellikle vurgulamak ve bu şekilde müşterilerini, kendisinin veya rakiplerinin yeteneği hakkında yanıltmak; şu kadar ki, satış fiyatının, aynı çeşit malların, iş ürünlerinin veya faaliyetlerinin benzer hacimde alımında uygulanan tedarik fiyatının altında olması hâlinde yanıltmanın varlığı karine olarak kabul olunur; davalı, gerçek tedarik fiyatını ispatladığı takdirde bu fiyat değerlendirmeye esas olur,

Haksız Rekabet Örnekleri (TK madde 55)

a) Dürüstlük kuralına aykırı reklamlar ve satış yöntemleri ile diğer hukuka aykırı davranışlar (TTK M.55/1-A)

7

- Müşteriyi ek edimlerle sunumun gerçek değeri hakkında yanıltmak,

8

- Müşterinin karar verme özgürlüğünü özellikle saldırgan satış yöntemleri ile sınırlamak

9

- Malların, iş ürünlerinin veya faaliyetlerin özelliklerini, miktarını, kullanım amaçlarını, yararlarını veya tehlikelerini gizlemek ve bu şekilde müşteriyi yanıltmak

10

- Taksitle satım sözleşmelerine veya buna benzer hukuki işlemlere ilişkin kamuya yapılan ilanlarda unvanını açıkça belirtmemek, peşin veya toplam satış fiyatını veya taksitle satımdan kaynaklanan ek maliyeti Türk Lirası ve yıllık oranlar üzerinden belirtmemek

11

- Tüketici kredilerine ilişkin kamuya yapılan ilanlarda unvanını açıkça belirtmemek veya kredilerin net tutarlarına, toplam giderlerine, efektif yıllık faizlerine ilişkin açık beyanlarda bulunmamak,

12

- İşletmesine ilişkin faaliyetleri çerçevesinde, taksitle satım veya tüketici kredisi sözleşmeleri sunan veya akdeden ve bu bağlamda sözleşmenin konusu, fiyatı, ödeme şartları, sözleşme süresi, müşterinin cayma veya fesih hakkına veya kalan borcu vadeden önce ödeme hakkına ilişkin eksik veya yanlış bilgiler içeren sözleşme formülleri kullanmak.

Haksız Rekabet Örnekleri (TK madde 55)

b) Sözleşmeyi ihlale veya sona erdirmeye yöneltmek; özellikle; (TTK M.55/1-B)

- 1** Müşteriyi ek edimlerle sunumun gerçek değeri hakkında yanıltmak,
- 2** Üçüncü kişilerin işçilerine, vekillerine ve diğer yardımcı kişilerine, hak etmedikleri ve onları işlerinin ifasında yükümlülüklerine aykırı davranmaya yöneltebilecek yararlar sağlayarak veya önererek, kendisine veya başkalarına çıkar sağlamaya çalışmak,
- 3** İşçileri, vekilleri veya diğer yardımcı kişileri, işverenlerinin veya müvekkillerinin üretim ve iş sırlarını ifşa etmeye veya ele geçirmeye yöneltmek,
- 4** Onunla kendisinin bu tür bir sözleşme yapabilmesi için, taksitle satış, peşin satış veya tüketici kredisi sözleşmesi yapmış olan alıcının veya kredi alan kişinin, bu sözleşmeden caymasına veya peşin satış sözleşmesi yapmış olan alıcının bu sözleşmeyi feshetmesine yöneltmek.

Haksız Rekabet Örnekleri (TK madde 55)

c) Başkalarının iş ürünlerinden yetkisiz yararlanma; özellikle;(TTK M.55/1-C)

1

Kendisine emanet edilmiş teklif, hesap veya plan gibi bir iş ürününden yetkisiz yararlanmak,

2

Üçüncü kişilere ait teklif, hesap veya plan gibi bir iş ürününden, bunların kendisine yetkisiz olarak tevdi edilmiş veya sağlanmış olduğunun bilinmesi gerektiği hâlde, yararlanmak,

3

Kendisinin uygun bir katkısı olmaksızın başkasına ait pazarlanmaya hazır çalışma ürünlerini teknik çoğaltma yöntemleriyle devralıp onlardan yararlanmak.

Haksız Rekabet Örnekleri (TK madde 55)

Devamı maddeleri

d) Üretim ve iş sırlarını hukuka aykırı olarak ifşa etmek; özellikle, gizlice ve izinsiz olarak ele geçirdiği veya başkaca hukuka aykırı bir şekilde öğrendiği bilgileri ve üretenin iş sırlarını değerlendiren veya başkalarına bildiren dürüstlüğü aykırı davranmış olur.

e) İş şartlarına uymamak; özellikle kanun veya sözleşmeyle, rakiplere de yüklenmiş olan veya bir meslek dalında veya çevrede olağan olan iş şartlarına uymayanlar dürüstlüğü aykırı davranmış olur.

f) Dürüstlük kuralına aykırı işlem şartları kullanmak. Özellikle yanıltıcı bir şekilde diğer taraf aleyhine;

1. Doğrudan veya yorum yoluyla uygulanacak kanuni düzenlemeden önemli ölçüde ayrılan, veya

2. Sözleşmenin niteliğine önemli ölçüde aykırı haklar ve borçlar dağılımını öngören, önceden yazılmış genel işlem şartlarını kullananlar dürüstlüğü aykırı davranmış olur.”

Ancak yine belirtmek gerekir ki, ilgili Bakanlık tarafından sağlık kuruluşlarına yapılan ihlal bildirimlerinde bu konuda açıklayıcı bir bilgilendirme bulunmamakta; ilgili tanıtımın sadece haksız rekabete yol açtığı belirtilerek cezai müeyyide uygulandığı görülmektedir.

AYAKTA TEŞHİS VE TEDAVİ YAPILAN ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI HAKKINDA YÖNETMELİK (ATT)

Bilgilendirme ve tanıtım

MADDE 29 – (1) Sağlık kuruluşları tarafından reklam yapılamaz.

(2) Sağlık kuruluşları tarafından, tıbbi deontoloji ve mesleki etik kurallarına aykırı, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren, talep yaratmaya yönelik, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış veya yerleşik tıbbi metot haline gelmemiş uygulamalara dayalı tanıtım yapılamaz ve diğer sağlık kuruluşları aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunulamaz.

(3) Tabelaları ile basılı ve elektronik ortam materyallerinde, ruhsatnamesinde kayıtlı sağlık kuruluşu ismi dışında başka bir isim kullanılamaz.

(4) Sağlık kuruluşları, sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikte bilgilendirme yapabilir. Birinci fıkra hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve ilan verebilir. Ancak, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer verilemez.

(5) Sağlık kuruluşları tarafından her türlü yayın mecralarında yer alan sağlık bilgileri, konusuna göre yetkili sağlık meslek mensupları tarafından verilmek zorundadır. Bu mecralar yoluyla yapılan bilgilendirme ve tanıtımlar, hastayı ilgili sağlık kuruluşuna doğrudan veya dolaylı biçimde yönlendirecek içerikte olamaz.

(6) Bu maddede belirtilen esaslara uymayan sağlık kuruluşlarının işletenleri ve mesul müdürleri hakkında ilgili mevzuat hükümlerindeki müeyyideler uygulanır.”

Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğindeki reklam yasağı düzenlemesi Özel Hastaneler Yönetmeliğine paralel şekilde yapılmıştır. Yine bu düzenlemede de reklam yapılamayacağı kesin olarak belirtilmiştir.

SAĞLIK BAKANLIĞININ 2013/15 SAYILI GENELGESİ

Sağlık Bakanlığı ilgili yasa ve yönetmeliklerin uygulanmasında yol göstermek ve Özel Sağlık Kuruluşlarını Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri konusunda aydınlatmak, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerinin ilgili mevzuata uygun olarak yürütülmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla, 2013/15 sayılı genelgeyi yayınlamıştır.

“Özel sağlık kuruluşları tarafından aşağıda belirtilen temel esaslara uyulması gerekmektedir:

1. Bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri, yürürlükteki mevzuat hükümlerine, genel ahlâka, tıbbî deontoloji ve meslek etiği kurallarına uygun ve doğru olarak yapılır.
2. Sağlık ile ilgili bilgilendirmeler, sadece konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip hukuken yetkili sağlık meslek mensupları tarafından yapılabilir.
3. İnternet sitelerindeki bilgilendirmenin, son güncelleme tarihi ile web sayfası editörüne ulaşılabilecek iletişim bilgileri açıkça belirtilir.
4. Bilgilendirme ve tanıtım maksadını aşan, örtülü ve/veya açık reklam yapılamaz/yaptırılamaz.
5. Bilgilendirme ve tanıtımlar, sağlık kuruluşlarının hasta tedavi ettiği uzmanlık dallarından başka hastaları kabul ve tedavi ettiği intibanı uyandıracak şekilde yapılamaz.
6. Bilgilendirme ve tanıtımlarda, hekim tarafından yapılsa dahi, doğruluğu bilimsel ve klinik olarak kanıtlanmamış ve yerleşik tıbbî metot haline gelmemiş, mevzuatla tıbbî işlem olarak tanımlanıp düzenlenmemiş tedavi ve yöntemler hakkında açıklamalara yer verilemez, bu metotlarla hastalıkların tedavi edildiği veya tedaviye yardımcı olduğuna dair ifadeler kullanılamaz.
7. "Hasta Taşıma Hizmeti Alımı" konulu 2011/20 sayılı Genelge'de belirtilen esaslar dışında ücretsiz servis ile ücretsiz muayene, ücretsiz check up, ücretsiz sağlık taraması (göz, kemik, kanser vb.) kampanyaları düzenlenemez, benzeri faaliyetlerde bulunulamaz.
8. Sağlık kuruluşlarına başvuran kişilerin, hastalıkları ile ilgili olarak veya randevu tarihlerinin bildirilmesi dışında, kişilerin bilgi ve rızaları olmaksızın şahsî telefonları aranmaz, mektup, kısa mesaj ve elektronik posta gönderilemez.

SAĞLIK BAKANLIĞININ 2013/15 SAYILI GENELGESİ

9. Sağlık turizmi kapsamındaki tanıtım faaliyetlerinin özel sağlık kuruluşları veya özel sağlık kuruluşları adına tanıtım faaliyeti gösteren aracı kuruluşlar tarafından aşağıda belirtildiği şekilde yürütülmesi zorunludur:

- a) Tanıtımlar, tanıtım yapılacak ülke dili ve/veya İngilizce dilinde yapılabilir. Ülke içinde talep oluşturacak şekilde. Türkçe dilinde tanıtım yapılamaz.
- b) Kuruluşun internet sitesinde, sağlık turizmi kapsamında sunulacak hizmetlere ilişkin bilgiler, detaylı ulaşım bilgileri ve fiyat listesinin son güncelleme tarihi belirtilerek ilan edilebilir.
- c) Tanıtımlarda, yetkili olunmayan, ruhsat ve faaliyet izin belgesinde kayıtlı olmayan hizmetler ile meslekî ve etik kurallara aykırı, yanlış, yanıltıcı ve yurtiçindeki vatandaşlar için talep oluşturmaya yönelik bilgilere yer verilemez.
- d) İnternet sitesi ve tanıtım gereçlerindeki sağlık ile ilgili bilgilendirmeler, alanında bilgi ve tecrübeye sahip hukuken yetkili sağlık meslek mensupları tarafından yapılır.
- e) Tanıtımlarda; tedavi gören hastaların hikâyelerine, hasta mahremiyeti gözetilmek, hasta haklarına uygun olmak ve hasta onayının alındığını belgelendirmek kaydıyla yer verilebilir.
- f) Yürürlükteki mevzuata göre ülkemizde uygulanması yasaklanmış veya izin verilmemiş olan tıbbî işlem ve uygulamalara tanıtımlarda yer verilemez.” denilmektedir.

Sağlık Bakanlığı Valiliklere gönderdiği işbu Genelge ile tüm özel sağlık kuruluşlarına genelgenin tebliği ile sağlık kuruluşlarının yukarıda belirtilen esaslara uygun olmayan bütün tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerinin derhal durdurulması ve halka açık alanlarda bulunan ilanların ve tanıtıma yönelik tabelalarının kaldırılması hususunda uyarılması, uygulamanın kişi ve kuruluşların savunma hakkına riayet edilerek yürütülmesi ve konunun titizlikle takip edilerek işbu Genelge ile ilgili mevzuat hükümlerine aykırı fiilleri tespit edilenler hakkında ilgili mevzuatı çerçevesinde işlem yapılması hususunda gereğini yönünde bildirimde bulunmuş, bu konuda da İl/İlçe Sağlık Müdürlükleri yetkilendirilmiştir. Bu şekilde Özel Sağlık kuruluşları kanun, yönetmelik ve genelgelere istinaden ayrı ayrı incelemeye tabi tutulmaktadır.

REKLAM YASAĞI İÇEREN DİĞER DÜZENLEMELER

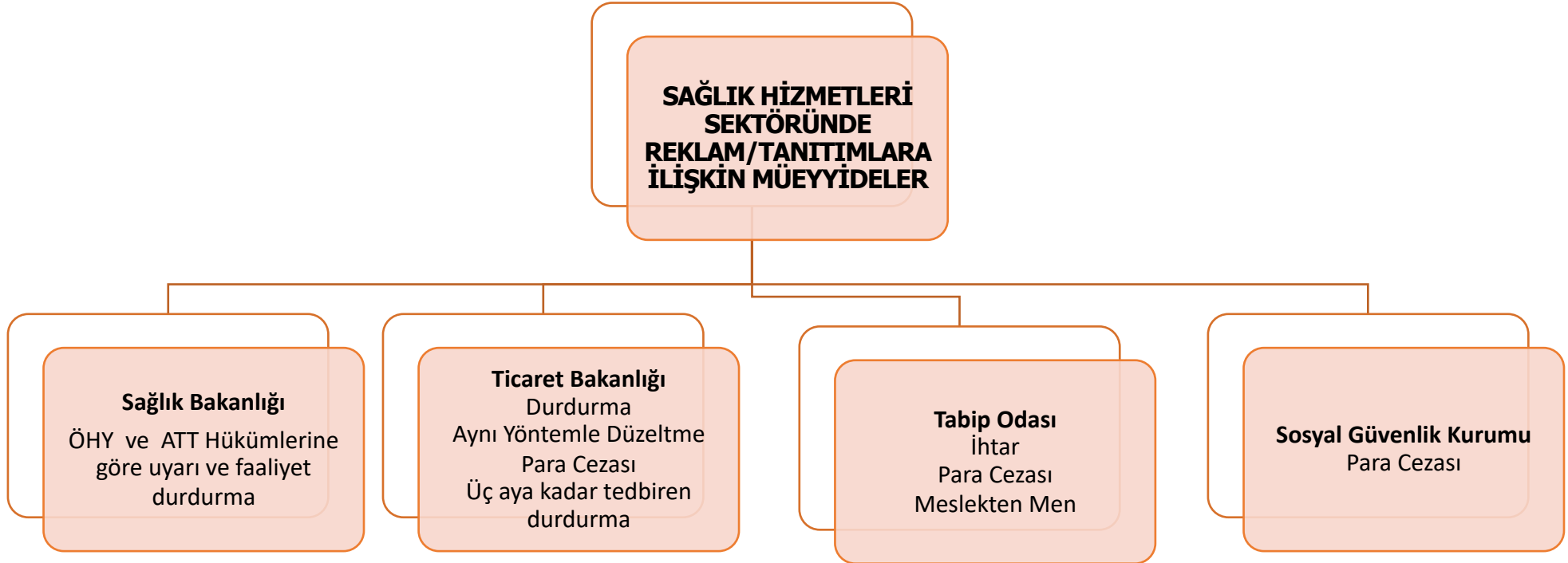
YASA KOYUCUNUN REKLAM YASAĞI GEREKÇESİ

Anayasada kamusal bir hak olarak tanınan sağlık hizmetlerinin, ticari reklâm ile ticari bir meta haline dönüştüreceği ve bu nedenle hizmetin gereği gibi ifasını engelleyeceği gerekçesi ile kanun koyucu bu hizmet alanında reklam yasağı getirmiştir.

Tüketici hakları kapsamı dahilinde reklam yasağı değerlendirildiğinde bu düzenlemenin aslında, hasta haklarını da kapsadığı anlaşılmaktadır. Bu hali ile sağlık sektöründe reklam yasağı insan sağlığı ve bu kapsamda insan haklarını korumak, insanların kar, rekabet ve benzeri amaçlardan kaynaklanan eylemlerden zarar görmelerini engellemek amacını taşıması gerekir.

Ancak mevcut uygulamada bu amacın çok önüne geçildiği, adeta bu koruma tedbirinin bir gelir kaynağına dönüştürüldüğü, yeterli inceleme ve araştırmanın yapılmadan Özel Sağlık Kuruluşlarının cezai müeyyideler ile adeta donatıldığı görülmektedir. Mevcut mevzuat hükümlerinin yerinde, adil ve ölçülü bir şekilde uygulanması ve bu doğrultuda kararlar alınması için Özel Sağlık Kuruluşlarının güç birliği içinde yol alması uygulamaya yön vermek adına daha sağlıklı olacaktır.

SAĞLIK HİZMETLERİ SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER

SAĞLIK SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER (Sağlık Bakanlığı-Tabip Odası)

SAĞLIK BAKANLIĞI

a. Özel Hastaneler Yönetmeliğinin Ek-2 Özel Hastaneler Denetleme Formunun faaliyete esas bilgiler başlıklı bölümünün 39. Maddesi gereğince,

Yönetmeliğin 60 ıncı ve 60/A maddelerine aykırılık halinde; mesul müdür üç kez uyarılır. Bir yıl içerisinde dördüncü tespitte iki gün, beşinci tespitte beş gün süreyle sağlık kuruluşunun acil sağlık hizmetleri dışındaki faaliyetleri durdurulur.

b Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin Ek-6 Denetim Formunun faaliyete esas bilgiler başlıklı bölümünün 32. Maddesi gereğince,

Yönetmeliğin 29 uncu ve 30 uncu maddesine aykırılık halinde; mesul müdür üç kez uyarılır. Bir yıl içerisinde dördüncü tespitte iki gün, beşinci tespitte beş gün süreyle sağlık kuruluşunun faaliyeti durdurulur.

TABİP ODASI

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ KANUNU

MADDE 39 - Haysiyet Divanı, evrakı kendisine tevdi edilen azaların fiil ve hareketlerinin mahiyetine göre aşağıdaki inzibati cezaları verir:

- a) Yazılı ihtar,
- b) (25) liradan (100) liraya kadar para cezası, b) (Değişik: 5477 - 23.3.2006 / [m.6](#)) O yılki en yüksek yıllık üye aidatının üç katından az, beş katından fazla olmayan para cezası,
- c) 15 günden 6 aya kadar geçici olarak sanat icrasından meni,
- d) Bir muntıkada üç defa sanat icrasında meni cezası almış olanları o muntıkada çalışmaktan meni.

Haysiyet divanları, bu cezaların verilmesine sıra gözetmeksizin geniş takdir hakkını kullanırlar.”

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ İKİNCİ BÖLÜM

DİSİPLİN SUÇLARI VE CEZALARI PARA CEZASI

MADDE 4 - Para cezası, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği [Kanununun](#) 39 uncu maddesinin (b) bendinde belirtilen sınırlar dahilindeki paranın odaya ödenmesine dair verilecek cezadır. Para cezasını gerektiren haller şunlardır:

- b) Tanıtım kurallarına aykırı davranmak,
- c) Her türlü iletişim mecrasında reklam amacına yönelik yazılar yazmak, yazdırmak veya açıklamada bulunmak yahut ortağı olduğu kuruluş veya şirket aracılığıyla bu anlamda reklam yapılmasını sağlamak,
- e) El ilanları, tabelalar, basın ve benzeri yollarla meslektaşlar arası haksız, tıp dışı rekabete yol açacak duyurular yapmak,”

SAĞLIK SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER (Ticaret Bakanlığı)

TİCARET BAKANLIĞI

Reklamların hukuka uygunluk denetimi, 6502 sayılı TKHK'nun 63. maddesi uyarınca oluşturulmuş olan Reklam Kurulu tarafından gerçekleştirilmektedir. Reklam Kurulu her türlü ticari reklam ve ilanı denetleme yetkisini elinde bulunduran tek idari otoritedir.

Reklam Kurulu; Reklamların hukuka uygunluk denetimini gerçekleştirmek üzere TKHK'nın 63. maddesi uyarınca oluşturulmuş olan ve başkanlığı Bakanın (Ticaret Bakanı) görevlendireceği ilgili Genel Müdür tarafından yürütülen Reklam Kurulu, çeşitli meslek ve sivil toplum örgütleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcilerinden müteşekkil 19 üyeli idari bir makamdır. Üyelerin görev süresi üç yıldır.

TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN

Reklam Kurulu

MADDE 63 - (1) Ticari reklamlarda uyulması gereken ilkeleri belirleme ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemeleri yapma, bu hususlar çerçevesinde inceleme ve gerektiğinde denetim yapma, inceleme ve denetim sonucuna göre durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası veya gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası verme hususlarında görevli bir Reklam Kurulu oluşturulur. Kurul tedbiren durdurma kararı verme yetkisini Reklam Kurulu Başkanına devredebilir. Kurulun kararları Bakanlıkça uygulanır.” denilmektedir.

Görüldüğü üzere, Reklam Kurulu, öncelikle Ticari reklamlarda uyulması gereken ilkeleri belirleme ve haksız ticari uygulamalara karşı tüketiciyi korumaya yönelik düzenlemeleri yapma, bu hususlar çerçevesinde inceleme ve gerektiğinde denetim yapma, inceleme ve denetim sonucuna göre durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası veya gerekli görülen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası verme hususlarında görevlidir. Kanun hükümlerine aykırı hareket edenleri inceleme ve cezai müeyyide verme yetkisini Reklam Kuruluna, uygulama yetkisini ise Ticaret Bakanlığına aittir.

SAĞLIK HİZMETLERİ SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER

(İdari Müeyyide Türleri)

İdari Cezalar

Durdurma: Reklam Kurulu tarafından yapılacak inceleme ve değerlendirme neticesinde mevzuata aykırı olduğuna karar verilen bir reklamın yayınının durdurulmasıdır. Kurul, hukuka aykırı reklam uygulamasına son verilmesiyle, aykırılığın ortadan kalkacağına kanaat getirirse, ilgililerden sadece reklamın durdurulmasını talep edebilmektedir.

Aynı Yöntemle Düzeltme: Kanunda yer alan “aynı yöntemle düzeltme” ibaresi ile ifade edilenin ne olduğu açık bir şekilde belirtilmemekle birlikte, uygulamadan hukuka aykırı bir reklamın tüketiciler üzerinde oluşturduğu olumsuz etkilerin ortadan kaldırılarak reklam yapılmadan önceki hale getirilmesi anlaşılmaktadır. Örneğin aldatıcı reklamın düzletilerek yayınlanması...

Üç aya kadar Tedbiren Durdurma: Reklam Kurulunun yayınlanması devam eden ve yayınlanması neticesinde çeşitli zararların meydana gelebilme ihtimali olan ilanlara yönelik olarak nihai bir karar verilinceye kadar tedbir niteliğinde bir ara karardır. Reklam Kurulu tarafından bir reklamın tedbiren durdurulması halinde, en geç üç ay içinde nihai bir karar verilmesi zorunluluk arz etmektedir.

Para Cezası: Reklam Kurulu, mevzuata aykırı olduğuna karar verdiği bir reklam için para cezası yaptırımını da uygulayabilmektedir. Uygulanacak para cezasının miktarı, Kanun’da yerel, ülke genelinde, süreli yayın, internet kanalıyla vs. olmak üzere farklı şekillerde öngörülmüştür. Yine Reklam Kurulu, idari işleme konu ihlalin bir yıl içinde tekrar edilmesi hâlinde idari para cezalarının on katına kadar uygulayabileceğine de yer verilmiştir.

SAĞLIK HİZMETLERİ SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER (Ceza Hükümleri)

TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN

Ceza hükümleri

MADDE 77 (12) Bu Kanunun 61 inci maddesinde belirtilen yükümlülöklere aykırı hareket eden reklam verenler, reklam ajansları ve mecra kuruluşları hakkında durdurma veya aynı yöntemle düzeltme veya idari para cezası ve gerekli görölen hâllerde de üç aya kadar tedbiren durdurma cezası uygulanır. Reklam Kurulu, ihlalin niteliğine göre bu cezaları birlikte veya ayrı ayrı verebilir. Aykırılık;

- a) Yerel düzeyde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise “17.094” Türk Lirası (*) ,
 - b) Ülke genelinde yayın yapan televizyon kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise “341.921” Türk Lirası (*) ,
 - c) Süreli yayınlar aracılığıyla gerçekleşmiş ise (a) ve (b) bentlerinde belirtilen cezaların yarısı, (8.547 ve 170.960)
 - ç) Yerel düzeyde yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise “8.546” Türk Lirası (*) ,
 - d) Ülke genelinde yayın yapan radyo kanalı aracılığı ile gerçekleşmiş ise “85.480” Türk Lirası (*) ,
 - e) İnternet aracılığı ile gerçekleşmiş ise “85.480” Türk Lirası (*) ,
 - f) Kısa mesaj aracılığı ile gerçekleşmiş ise “42.738” Türk Lirası (*) ,
 - g) Diğer mecralar aracılığı ile gerçekleşmiş ise “8.546” Türk Lirası (*) ,
- idari para cezası verilir. Reklam Kurulu, idari işleme konu ihlalin bir yıl içinde tekrar edilmesi hâlinde yukarıda belirtilen idari para cezalarını on katına kadar uygulayabilir.”

TKHK Madde 77'de yer alan parasal değerler, her yıl başında Resmi Gazetede yayımlanan yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanmaktadır. Bu nedenle cezaya konu tanıtım/reklamın yayınlandığı tarihteki ceza tutarının uygulanması önemlidir.

SAĞLIK HİZMETLERİ SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER (Ceza Hükümleri)

İdari Kararlar;

- Reklam Kurulu kararları ilgili sağlık kuruluşuna tebliğ edilmediği gibi gerekçesiz şekilde düzenlenmektedir. İdare hukuku esaslarına göre idarenin kararlarının dayanağını ayrıntılı şekilde açıklanması gerekir. Aksi takdirde idari işlem “sebeup” unsuru açısından sakat sayılır.
- Yasada belirtilen «ihlalin niteliği» kavramı da açık değildir. Bu nedenle idarenin kararlarında bu konuda açıklık olmalıdır. İdarenin hangi durumda para cezası, hangi durumda uyarı cezası ve hangi durumda cezaların birlikte uygulandığını açıklaması gerekir. Aksi durum yine iptal sebebidir.

İdari Para cezalarına ve Uyarı Cezalarına Karşı;

- İdari yaptırım kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde yetkili idare mahkemesinde yürütmenin durdurulması talepli iptal davası açılabilir. Ancak, iptal davası açılmış olması, yürütmenin durdurulması (YD) kararı verilmemesi halinde, idari yaptırım kararının yerine getirilmesini durdurmamakta ve idari para cezaları için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun uyarınca tahsil yoluna gidilmektedir.
- Yine ÖHY ve ATT gereği; uyarı ve faaliyet durdurma cezalarına karşı dava açılrsa dahi, YD kararı verilmemesi durumunda, kararların uygulanması, telafisi imkansız zararlar doğmasına sebep olmaktadır. Sağlık Kuruluşunun sağlık ile ilgili bir konu dışında tamamen ticari bir sebeple faaliyet durdurması ile karşı karşıya kalmaktadır.

SAĞLIK SEKTÖRÜNDE REKLAM/TANITIMLARA İLİŞKİN MÜEYYİDELER (SGK CEZALARI)

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU ÖZEL SAĞLIK HİZMETİ SUNUCULARINDAN SAĞLIK HİZMETİ SATIN ALIM SÖZLEŞMESİ

8.5. Reklam, kampanya ve yönlendirme yasağı

8.5.1. SHS'ler tarafından Sağlık Bakanlığından izin alınmak suretiyle gerçekleştirilecek kampanya ya da tarama kapsamında check-up, tetkik, tahlil ya da tedavileri yapılan kişilerin isimleri ve T.C. Kimlik Numaraları liste halinde yazılı ve/veya elektronik ortamda; kampanya başlangıç ve bitiş tarihleri ile birlikte kampanya ya da taramanın devam ettiği her ayı takip eden ayın 15'ine kadar Kuruma bildirilir. Bu hizmetlere ilişkin bedeller Kuruma fatura edilemez.

8.5.2. SHS'ler, ilgili mevzuata aykırı reklam, kampanya, tarama ve tanıtım yapamaz. Tespit edilen bu durumlar ilgili il sağlık müdürlüğüne yazılı olarak bildirilir ve gelen cevabi yazı göz önünde bulundurularak sözleşme ve Kurum mevzuatı çerçevesinde gerekli işlemler yapılır

8.5.3. SHS'ler, simsar ve benzeri yönlendirici personel bulunduramaz ve yönlendirmede bulunamaz. Hasta yönlendirmesine yönelik olarak işbirliği yapamaz. Ancak aynı sahiplik/isim/ünvan altında yer alan SHS'ler arasındaki yönlendirmeler bu madde kapsamında değerlendirilmez.

8.5.4. SHS'ler, Kurumun sağlık hizmeti satın alımına ilişkin diğer sözleşmelerine tabi olan sağlık hizmeti sunucularına yönlendirmede bulunamaz. Hasta yönlendirmesine yönelik olarak işbirliği yapamaz.

12. CEZA KOŞULLARI

12.1. Bu sözleşmenin (8.1.2) ve (8.2) numaralı maddelerinde belirtilen hükümlere aykırı davranıldığına tespit edilmesi halinde her bir takip için, (8.5.1) ve (8.5.2) numaralı maddelerinde belirtilen hükümlere aykırı davranıldığına tespit edilmesi halinde her bir reklam/kampanya/tarama/tanıtım için, (9.2.1) numaralı maddesinde belirtilen hükme aykırı davranıldığına tespit edilmesi halinde her bir hekim için, (9.2.2) numaralı maddesinde belirtilen hükme aykırı davranıldığına tespit edilmesi halinde her bir hekim için, (9.3) numaralı maddesinde belirtilen hükümlere aykırı davranıldığına tespit edilmesi halinde hekim bazında her bir fiil için, (9.7) numaralı maddesinde belirtilen hükme aykırı davranıldığına tespit edilmesi halinde her bir hekim için, 1.000 TL,

12.18. Bu sözleşmenin (8.5.3) numaralı maddesinde yer alan hükme aykırı davranıldığına tespiti halinde, günlük 10.000 TL'yi geçmemek üzere yönlendirilen her bir hasta için 500 TL,

12.19. Bu sözleşmenin (8.5.4) numaralı maddesinde yer alan hükme aykırı davranıldığına tespiti halinde, günlük 10.000 TL'yi geçmemek üzere yönlendirilen her bir hasta için 500 TL,

UYGULAMADAN ÖRNEK KARARLAR

BENZER OLAYLARA YÖNELİK FARKLI KARARLAR (DOSYA NO : 2017/604 İNTERNET SİTESİ İÇERİĞİ HAKKINDA-1)

Şikayet Edilen: Acıbadem Sağlık Hizmetleri A.Ş.

Şikayet Edilen Reklam: www.acibadem.com.tr ve <https://lazerepilasyon.com.tr> adresli internet sitelerinde yer alan reklam ve tanıtımlar

Reklam Yayın Tarihi: 23.08.2017, 24-25.08.2017

Reklamın Yayınlandığı Mecra: İnternet

Tespitler: www.acibadem.com.tr adresli internet sitesinin 24-25.08.2017 tarihli görünümünde yer alan;

-Ana sayfada; “Sınırların ötesinde Avrupa’nın merkezinde Amsterdam’da yepyeni bir Acıbadem. Acıbadem Sağlık Grubu olarak, 41. merkezimizi Amsterdam’da açtık, mükemmellik tutkumuzu şimdi de Hollanda ile buluşturmaya hazırız, her zaman yanındayım demek için. Her zaman yanındayım demek için, babama sağlık, o yıllarca sizi korudu gözetti şimdi sıra size, babanızın sağlığını şansa bırakmayın, ona düzenli sağlık kontrolü yaptırın sağlığından emin olun. Bugünün önünde hayal gücünün ötesinde Acıbadem.”,

..

-“Acıbadem Danışma-Acıbadem City Clinic Tokuda Hospital” başlığı altında, “...Bu, sağlık hizmetlerinde mükemmeliyeti sunma amacıyla, yüksek kalitede bilimsel sonuçların elde edilmesi ve özellikle bilimsel araştırmaların, sağlık hizmetlerinin ve eğitimin geliştirilmesi ve bütünleştirilmesi ile sonuçlandı...sağlık hizmeti kalitesi ve hasta güvenliği konusunda en yüksek standartları temsil eden JCI akreditasyonunu almaya hak kazandı...Acıbadem City Clinic Tokuda Hastanesi'nde bulunan yüksek teknolojiye sahip görüntüleme cihazları...”,

...

-“Acıbadem Danışma-Bodrum Hastanesi” başlığı altında, “...ferah bir mimariyle tasarlanan hastanede...Farklı İhtiyaçlara Özel Odalar: Hasta ve hasta yakınlarının farklı ihtiyaçları için özel olarak tasarlanmış odalar bulunmaktadır. Tüm odalarımızda, hasta ve yakınlarının konforunu artıracak...tüm ihtiyaçlara özel hizmetler sunulmaktadır...”,

...

-“Acıbadem Danışma-Kayseri Hastanesi” başlığı altında, “...gibi teknolojik cihazlar bulunuyor...acil servisi hastanın hastane içerisindeki hareketini optimize edecek, zaman kaybını engelleyecek ve kısa süre içinde gereken tüm uygulamaları aynı hat üzerinde sunacak şekilde tasarlandı... Farklı İhtiyaçlara Özel Odalar: Hasta ve hasta yakınlarının farklı ihtiyaçları için özel olarak tasarlanmış odalar bulunmaktadır. Tüm odalarımızda, hasta ve yakınlarının konforunu artıracak...tüm ihtiyaçlara özel hizmetler sunulmaktadır...”,

...

-“Acıbadem Danışma-Acıbadem City Clinic Medical Center Varna” başlığı altında, “...Bu, sağlık hizmetlerinde mükemmeliyeti sunma amacıyla, yüksek kalitede bilimsel sonuçların elde edilmesi ve özellikle bilimsel araştırmaların, sağlık hizmetlerinin ve eğitimin geliştirilmesi ve bütünleştirilmesi ile sonuçlandı...tam teçhizatlı klinik laboratuvar...güncel teknoloji medikal cihazlarla gerçekleştiriliyor...”,

...

BENZER OLAYLARA YÖNELİK FARKLI KARARLAR

(DOSYA NO : 2017/604 İNTERNET SİTESİ İÇERİĞİ HAKKINDA-2)

-“Ağız Diş ve Çene Cerrahisi” başlığı altında; “...uzmanlarımız tarafından gerçekleştirilmektedir...”,

...

-“Cinsel İşlev Bozuklukları Merkezi” başlığı altında; “...bugün modern tıp uygulamalarında...uzman ekiplerce çözülmektedir...Uygun yöntemin doğru bir şekilde uygulandığı tedavilerde cinsel işlev bozukluklarının büyük çoğunluğuna çare bulunabilmekte ve gerek bireyler gerekse çiftler bu sorunu aşarak daha sağlıklı ve mutlu bir yaşama başlayabilmektedir. Cinsel sorunların bir “kader” olmadığı, bu alanda uzmanlaşmış merkezlere başvurulduğunda sonucun birçok zaman yüz güldürücü olacağı bilinmelidir...”,

...

-“Omuz ve Dirsek Cerrahisi Merkezi” başlığı altında; “...Omuz ve Dirsek Cerrahisi bölümünde tanı ve tedavi hizmetleri güncel bilgiler ışığında ve multidisipliner yaklaşımla gerçekleştiriliyor...güncel yöntemler...”,

-“Deri Hastalıkları” başlığı altında; “...güncel teknolojilerin sağladığı imkânlar kullanılarak hastalarımıza tanı ve tedavi sürecinde...”,

...

-“Beyin ve Sinir Cerrahisi” başlığı altında; “...denenmiş ve başarısı bilimsel olarak ispatlanmış bir radyo cerrahi tekniği. Gamma Knife ile beyin tümörleri, hassas ve riskli cerrahi işleme gerek kalmaksızın, kansız ve hızlı bir şekilde tedavi edilebiliyor...Tedavi sırasında normal dokular, radyasyonunun etkilerinden maksimum oranda korunabiliyor.”,

...

-“Göz Hastalıkları” başlığı altında; “...Acıbadem Sağlık Grubu hastanelerinin ünitelerinde tedavi-tanı hizmetlerinin yanı sıra güncel teknoloji ürünleri de kullanılarak hizmet verilmektedir...Katarakt ameliyatı güncel teknikler kullanılarak yapılmaktadır. Fakoemülsifikasyon yöntemi başarı ile uygulanmaktadır... Gözlük veya kontakt lens kullanmak istemeyen sağlıklı bireylerde gözlükten kurtulmak için excimer lazer ile kırma kusurları düzeltilmektedir...Günümüzde güvenli bir kullanımı olan kontakt lenslerin uygun olanlarının seçilmesi...Acıbadem Sağlık Gurubu Göz Hastalıkları bölümlerinde retina dekolmanı ve vitrektomi ameliyatları başarı ile yapılmaktadır...Gözlük veya kontakt lens kullanmak istemeyen sağlıklı bireylerde gözlükten kurtulmak için excimer lazer ile kırma kusurları düzeltilmektedir...Günümüzde güvenli bir kullanımı olan kontakt lenslerin uygun olanlarının seçilmesi...Hastalarımızın sağlıklarına kavuşabilmeleri için hekimlerimizin öncülüğünde, güncel teknoloji ürünlerinin sağladığı imkânlarla tedavi hizmeti vermeyi amaçlamaktayız...Birimimiz bu alanda da birçok başarılı uygulamaya imza atmıştır...”,

...

-“Obezite Merkezi” başlığı altında; “...Bu ameliyatlardan en uygun olanı doğru hastaya doğru zamanda yapıldığında hayat kurtarıcıdır...hasta genellikle kısa sürede günlük hayatına dönebilmektedir...”,

BENZER OLAYLARA YÖNELİK FARKLI KARARLAR

(DOSYA NO : 2017/604 İNTERNET SİTESİ İÇERİĞİ HAKKINDA-3)

-“Navio Diz Robotu” başlığı altında; “...güncel tedavi şekillerinden biridir...implantların en uygun ve en dengeli şekilde yerleştirilmesi için cerraha yardımcı olur...Gelişmiş 3 boyutlu teknolojiyle...Operasyon sırasında geri dönüşü olmayan kesi ve tıraşlama hatalarını minimuma indirir...”,

-“Excimer Lazer” başlığı altında; “...Hızlı uygulanan ve göz kusurunu kalıcı olarak düzelten bir cihazdır. Gözlük ve kontakt lens gereksinimini ortadan kaldırır.”,

Değerlendirme/Karar: Sağlık alanında yürürlükte bulunan mevzuat gereği, sağlık alanında faaliyet gösteren kuruluşların, yalnızca açılış bilgileri, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilecekleri ve ilan verebilecekleri, bunların dışında, talep yaratmaya yönelik açıklamalara ve yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere yer veremeyeceği hüküm altına alındığı,

Bu bağlamda; inceleme konusu internet sitelerinde yer alan ifadelerin, tabip tarafından uygulanması gereken tıbbi işlemlerle ilgili olduğu; söz konusu ifadelerin sağlık alanında çalışan kuruluşun faaliyetlerine ticari bir görünüm kazandırdığı, talep yaratıcı nitelikte olduğu ve ilgili kuruluşa yönlendirme yaparak benzer alanda faaliyet gösteren kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açtığı, bu nedenle, söz konusu tanıtımların bilgilendirme kapsamını aşarak “reklam” niteliğinde değerlendirildiği,

Dolayısıyla, inceleme konusu tanıtımların;

- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun’un 24 üncü maddesi,
 - Tıbbi Deontoloji Tüzüğü’nün 8, 9 ve 39 uncu maddeleri,
 - Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmeliğin 5/c maddesi,
 - Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 60 ıncı maddesi,
 - Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5-b, 26 ve 32 nci maddeleri,
 - 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 61 inci maddesi
- hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Acıbadem Sağlık Hizmetleri A.Ş. hakkında, 6502 sayılı Kanun’un 63 üncü ve 77/12 nci maddeleri uyarınca 60.353 TL (Altmışbinüçyüzelliüç Türk Lirası) idari para ve anılan reklamları durdurma cezaları verilmesine karar verilmiştir.

BENZER OLAYLARA YÖNELİK FARKLI KARARLAR (DOSYA NO : 2017/1141 İNTERNET SİTESİ İÇERİĞİ HAKKINDA-2)

Şikayet Edilen: Özel Yaşar Hastanesi Ticaret Limited Şirketi

Şikayet Edilen Reklam: www.ozelyasarhastanesi.com adresli internet sitesinde yer alan tanıtımlar

Reklam Yayın Tarihi: 17.11.2017

Reklamın Yayınlandığı Mecra: İnternet

Tespitler: İnceleme konusu internet sitesinin 17.11.2017 tarihli görünümünde;

-Ana sayfada; “Güçlü doktor kadromuz ile hizmetinizdeyiz”,

-“Kurumsal” başlığı altında; “...iş ahlakı, dürüstlük ve şefkat ile tedavi ilkelerinden şaşmadan...çağımızdaki teknolojik gelişmeleri takiben hastanenin alt yapısı...tamamıyla akıllı sistemlerle donatılmış alt yapısı sayesinde 24 saat hizmet verebilecek bir teknolojiye sahiptir. Yeni vizyonumuz ile sağlığınıza dair her türlü kaliteli hizmeti sağlamak görevimizdir.”,

-“Anesteziyoloji” başlığı altında; “...konforunu ve yapılan girişime tahammülünü sağlamak üzere geliştirilmiş...”,

-“Kadın Hastalıkları” başlığı altında; “...problemlerin çözümünde de modern tıbbın tüm olanaklarıyla hizmet vermektedir. Koordineli çalışma avantajı sağlayan bu durum sayesinde...son derece başarılı uygulamalar yapılmaktadır. Ailelerin en değerli varlığı olan bebekler, doğar doğmaz deneyimli Yaşar Hastanesi Yeni Doğan ekibi tarafından yaşamın ilk anından itibaren özenli bir bakım görmektedir.”,

-“Medikal Estetik ve Saç Ekimi” başlığı altında; “...hedeflenen estetik görünüme kavuşturma yöntemidir...ayrıca son teknoloji kullanılarak saç ekimi de merkezimizde yapılmaktadır.”,

-“Sigara Bırakma Birimi” başlığı altında; “...sigarayı bırakmanızda size uzman personelimizle destek olacağız. Daha önce bizim yardımımızla sigarayı bırakmayı başaran binlerce kişi gibi siz de bağımlılığınızdan kurtulup sigarasız hayata ‘merhaba’ diyeceksiniz.”,

-“Böbrek Taşı Kırma” başlığı altında; “...bulunan en güvenilir ve girişim gerektirmeyen taş tedavi yöntemidir. Diğer tekniklerle karşılaştırıldığında...”,

-“Topuk Dikeni Ağrısı Tedavisi” başlığı altında; “...hastaya ameliyatsız, kortizonsuz çağdaş tedavi olanağı sunar.” şeklinde ifadelere yer verildiği,

tespit edilmiştir.

BENZER OLAYLARA YÖNELİK FARKLI KARARLAR (DOSYA NO : 2017/1141 İNTERNET SİTESİ İÇERİĞİ HAKKINDA-2)

Değerlendirme/Karar: Sağlık alanında yürürlükte bulunan mevzuat gereği, sağlık alanında faaliyet gösteren kuruluşların, yalnızca açılış bilgileri, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilecekleri ve ilan verebilecekleri, bunların dışında, talep yaratmaya yönelik açıklamalara ve yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere yer veremeyeceği hüküm altına alındığı,

Bu bağlamda; inceleme konusu internet sitesinde yer alan ifadelerin, tabip tarafından uygulanması gereken tıbbi işlemlerle ilgili olduğu; bu nedenle, söz konusu tanıtımların bilgilendirme kapsamını aşarak “reklam” niteliğinde değerlendirildiği ve sağlık alanında çalışan kuruluşun faaliyetlerine ticari bir görünüm kazandırdığı, talep yaratıcı nitelikte olduğu ve kuruluşa yönlendirme yaparak, benzer alanda faaliyet gösteren kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açtığı,

Dolayısıyla, inceleme konusu tanıtımların;

- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 24 üncü maddesi,
 - Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 8, 9 ve 39 uncu maddeleri,
 - Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmeliğin 5/c maddesi,
 - Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 60 ıncı maddesi,
 - Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5-b, 26 ve 32 nci maddeleri,
 - 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 61 inci maddesi
- hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Özel Yaşar Hastanesi Ticaret Limited Şirketi hakkında, 6502 sayılı Kanun'un 63 üncü ve 77/12 nci maddeleri uyarınca anılan reklamları durdurma cezası karar verilmiştir.

BENZER OLAYLARA YÖNELİK FARKLI KARARLAR (DOSYA NO : 2017/546 İNTERNET SİTESİ İÇERİĞİ HAKKINDA - 3)

Şikayet Edilen: Esteliv Sağlık Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.

Şikayet Edilen Reklam: <https://esteliv.com.tr>, www.twitter.com/estelivhaircntr ve www.instagram.com/estelivhairtransplant adresli internet sitelerinde yer alan tanıtımlar

Reklam Yayın Tarihi: 19.10.2017

Reklamın Yayınlandığı Mecra: İnternet

Tespitler: Kuruluşun “Esteliv Medikal Estetik & Saç Ekim Merkezi” olarak isimlendirildiği, “Fue Saç Ekimi” başlığı altında; “FUE Saç Ekimi ameliyatı günümüzde kelliğin kalıcı çözümü olarak sıklıkla yapılan bir estetik operasyon türüdür. Neredeyse bütün estetik cerrahları tarafından yapılan bir işlem. Her ne kadar herkes tarafından yapılsa da başarı oranları aynı şekilde yüksek bir grafik çizmiyor. Birçok Saç Ekimi merkezi ve uzmanı yani bu işi profesyonel olarak yapan insanlar Saç Ekimi teknolojisindeki gelişmeleri maalesef takip etmiyor.....

Değerlendirme/Karar: İnceleme konusu internet sitelerinde yer alan ifade ve görüntülerin tabip tarafından uygulanması gereken tıbbi işlemlerle ilgili talep yaratıcı nitelikte olduğu ve kuruluşa yönlendirme yaparak, sağlık alanında çalışan kuruluşun faaliyetlerine ticari bir görünüm kazandırdığı ve diğer kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açtığı, dolayısıyla söz konusu tanıtımların bilgilendirme sınırını aşarak ilgili mevzuata aykırılık oluşturduğu, ; tüm bu durumların ilgili mevzuata aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmiş olup; Dolayısıyla, inceleme konusu tanıtımların,

- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 8 ve 10 uncu maddeleri,
- Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 8, 9 ve 39 uncu maddeleri,
- Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmeliğin 5/c maddesi,
- Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 29 uncu maddesi,
- Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 5/1-ğ, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5-b, 26 ve 32 nci maddeleri,
- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 61 inci maddesi

hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Esteliv Sağlık Hizmetleri Tic. Ltd. Şti. hakkında, 6502 sayılı Kanun'un 63 üncü ve 77/12 nci maddeleri uyarınca 60.353 TL (Altmışbinüçyüzelliüç Türk Lirası) idari para ve anılan reklamları durdurma cezaları verilmesine karar verilmiştir.

BENZER OLAYLARA YÖNELİK FARKLI KARARLAR (DOSYA NO : 2017/1883 İNTERNET SİTESİ İÇERİĞİ HAKKINDA - 4)

Şikayet Edilen: Özlem BEYDİLLİ

Şikayet Edilen Reklam: <http://www.ozlemguzelliksalonu.com> adresli internet sitesinde yer alan tanıtımlar

Reklam Yayın Tarihi: 07.12.2017

Yayınlandığı Mecra: İnternet

Tespitler: <http://www.ozlemguzelliksalonu.com> adresli internet sitesinin 07.12.2017 tarihli görünümünde; Sunulan hizmetler arasında; “Ütüleme Epilasyon, Akne Tedavisi, Kimyasal Peeling” gibi doktor kontrolünde uygulanması gereken tıbbi işlemlerin tanıtımlarının yapıldığı, “Akne tedavisi” başlığı altında; “Akne (Sivilce), çok sık karşılaşılan cilt hastalıklarından bir tanesidir. Genellikle ergenlik çağında başlar ve tedavi edilmediği takdirde kalıcı izler bırakabilir. Derinin yağ oranı bakımından yüksek olan yerlerinde çıkar ve deride kırmızı sivilce, kist, siyah nokta şeklinde kendini gösterir. Adet döneminde, hormon miktarı değiştiğinden, akneler çoğalabilir. Ayrıca var olan bir sivilceyi sıkmak, durumu daha da kötüleştirir. Hem cilde zarar verilir hem de sivilcelerin artmasına neden olunur. Sıkıldıktan sonra deride iz kalabilir. Ayrıca iyileşme gecikir. Krem Tedavisi, Antibiyotik Tedavisi, Hormonal Tedavi, Lazer Tedavisi, Kimyasal Peeling akne tedavisinde kullanılan yöntemlerden bazılarıdır. Akne tedavisi uzun bir süreçtir. Tedavi ortalama üç ila altı ay sürmekle beraber; akne tamamen iyileştikten sonrada düzenli olarak cilt bakımı yapılmalıdır. Akne tedavisinde en önemli nokta aknenin türü ve oluşumuna göre en uygun tedavi yönteminin seçilmesi ve uygulanmasıdır.” şeklinde ifadelere yer verildiği tespit edilmiştir.

Değerlendirme/Karar: İnceleme konusu internet sitesinde yapılan tanıtımlar aracılığıyla sağlık alanında faaliyeti olmayan kuruluşun, sağlık alanında faaliyet gösterdiği ve tabip tarafından yapılması gereken ve güzellik salonlarında uygulanmasına izin verilmeyen tıbbi işlemleri uyguladığı yönünde bir algı oluşturduğu; dolayısıyla, söz konusu tanıtımların ilgili mevzuata aykırı olarak benzer kuruluşlar arasında haksız rekabete yol açtığı, tüketicileri yanıltıcı ve aldatıcı nitelikte olduğu değerlendirilmiş olup;

Dolayısıyla, inceleme konusu tanıtımların;

- Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin geçici 5 inci maddesinin 2 inci fıkrası,
- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğinin 16 ncı maddesi,
- Ticari reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 7/6, 26 ve 32 nci maddeleri,
- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 61 inci maddesi.

hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Özlem BEYDİLLİ hakkında, 6502 sayılı Kanun'un 63 üncü ve 77/12 inci maddeleri uyarınca anılan reklamları durdurma cezası verilmesine karar verilmiştir.

AYNI FİİLDEN DOLAYI BİRDEN FAZLA CEZA VERİLMESİ (REKLAM KURULU PARA CEZASI-DOSYA NO :2013/888-1)

Şikâyet Edilen: Dünya Göz Sağlığı Merkezi Sağ. Hiz. San. ve Tic. A.Ş.

Şikâyet Edilen Reklam: Çeşitli mecralarda yer alan söz konusu kuruluşa ait “Alo Katarakt - SGK’lılara özel Dünyagöz güvencesi ve kalitesinde katarakt ameliyatı ve muayenesinde fark ücreti yok.” ibareli tanıtımlar.

Reklam Yayın Tarihi: Ağustos, Eylül, Ekim 2013

Yayınlandığı Mecra: İnternet

Tespitler: Kuruluşa ait “Alo Katarakt - SGK’lılara özel Dünyagöz güvencesi ve kalitesinde katarakt ameliyatı ve muayenesinde fark ücreti yok. ... Sizlerden gelen çok sayıda katarakt hastasının talebi üzerine, Dünyagöz olarak vatandaşımızı kaliteli hizmetten mahrum etmemek için SGK ile yapılan çalışma kapsamında maliyeti 1500 TL’nin üzerinde olan katarakt muayene ve ameliyatını fark ücreti almadan yapma kararı aldık. ... FDA Onaylı Alcon IQ Mercek ile ... Türkiye’ de bir ilk ... Teşekkürler Dünyagöz ... Katarakt ameliyatının başarısında aşağıdaki 3 unsur oldukça önemlidir: Katarakt cerrahisinde deneyimli hekim tercihi, Ameliyatta kullanılacak malzemelerin ve göz içine takılacak merceğin kalitesi, Ameliyat olmaya karar verilen kurumun teknolojik donanımı ve sterilizasyonu ...” şeklinde tanıtımlara yer verildiği tespit edilmiştir.

Değerlendirme/Karar: Söz konusu kuruluşa ait çeşitli mecralarda yer alan “Alo Katarakt - SGK’lılara özel Dünyagöz güvencesi ve kalitesinde katarakt ameliyatı ve muayenesinde fark ücreti yok.” şeklinde tanıtımlar ile sağlık alanında hizmet veren söz konusu kuruluş lehine talep yaratıldığı, kuruluşun faaliyetlerine ticari bir görünüm kazandırıldığı ve diğer kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açıldığı; tüm bu durumların;

-1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 24 üncü maddesi,

- Tıbbi Deontoloji Tüzüğü’nün 8, 9 ve 39 uncu maddeleri,

- Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 60 ıncı maddesi,

-Ticari Reklam ve İlanlara İlişkin İlkeler ve Uygulama Esaslarına Dair Yönetmeliğin 5/a,5/b,5/e, 7/a,7/c, 20 ve 21 inci maddeleri hükümlerine ve dolayısıyla,

-4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 16 ncı maddesi

hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Dünya Göz Sağlığı Merkezi Sağ. Hiz. San. ve Tic. A.Ş. hakkında, 4077 sayılı Kanun’un 17 ve 25/8 inci maddeleri dahilinde, söz konusu reklamlar ile ilgili olarak ulusal düzeyde (87.915 TL) idari para ve anılan reklamları durdurma cezaları verilmesine karar verilmiştir.

AYNI FİİLDEN DOLAYI BİRDEN FAZLA CEZA VERİLMESİ (İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ- FAALİYET DURDURMA CEZASI - 2)

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Sağlık Müdürlüğü

Sayı : 32355616/432.99/ 9800
Konu : Faaliyet Durdurma Hk.

VALİLİK MAKAMINA

İlimiz Büyükçekmece İlçesi, Cumhuriyet Mahallesi, Kaya Milenyum İş Merkezi, No:45-46-47-48 adresinde faaliyet gösteren Özel Dünya Göz Merkezi; ilimiz Pendik İlçesi, Doğu Mahallesi, Ortanca Sokak, No:79 adresinde faaliyet gösteren Özel Dünya Göz Merkezi; ilimiz Kadıköy İlçesi, Bağdat Caddesi, No:150 adresinde faaliyet gösteren Özel Dünya Göz Merkezi; ilimiz Maltepe İlçesi, Cevizli Mahallesi, Bağdat Caddesi, No:460/1 adresinde faaliyet gösteren Özel Dünya Göz Merkezi ile ilimiz Üsküdar İlçesi, Mahir İz Caddesi, No:7 adresinde faaliyet gösteren Özel Dünya Göz Merkezi hakkında yürütülen soruşturma dosyası ilişikte sunulmuştur.

www.alokatarakt.com linkinden görüntülenen internet sitesi ile yazılı ve görsel bir kısım medyada katarakt üzerine çıkan haberlerin incelenmesinden; Dünya Göz Sağlığı Merkezi Sağlık Hizmetleri Sanayi Ticaret Anonim Şirketi sahipliğindeki sağlık kuruluşlarının, Ayakta teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları hakkında Yönetmeliğin 29. maddesine muhalif tutum içerisinde oldukları anlaşılmıştır. www.alokatarakt.com adlı internet sitesinden, Özel Dünya Göz Grubu'nun ALO KATARAKT(444 4 469) hattını oluşturarak SGK'lılara özel katarakt muayenesi ve ameliyatı kampanyası yürüttüğü; bu kampanyayı da çeşitli medya kuruluşları desteğiyle ülke geneline yaymaya ve talep oluşturmaya çalıştığı anlaşılmıştır.

Söz konusu Özel Dünya Göz Sağlığı Merkezleri Sağlık Hizmetleri Sanayi Ticaret A.Ş. şirket sorumlusunun yazılı ifadesinde Dünya Göz Grubunun başlatmış olduğu "ALO KATARAKT" projesini halka duyurmak amacıyla tanıtım faaliyeti olduğunu, göz sağlığında bilinç artırmaya yönelik bir proje gereksiz yere yapılan ameliyatlara engelleyerek devletin yükünü azaltma projesi olduğunu ve herhangi bir kar amacının güdülmediği ifade edilmiştir.

Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin "Bilgilendirme ve Tanıtım" başlıklı 29. maddesinde;

"(1) Sağlık kuruluşları tarafından reklam yapılamaz.

(2) Sağlık kuruluşları tarafından, tıbbi deontoloji ve mesleki etik kurallarına aykırı, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren, talep yaratmaya yönelik, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış veya yerleşik tıbbi metod haline gelmemiş uygulamalara dayalı tanıtım yapılamaz ve diğer sağlık kuruluşları aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunulamaz.

(3) Tabelaları ile basılı ve elektronik ortam materyallerinde, ruhsatnamesinde kayıtlı sağlık kuruluşu ismi dışında başka bir isim kullanılamaz.

(4) Sağlık kuruluşları, sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikte bilgilendirme yapabilir. Birinci fıkra hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla açılış, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapılabilir ve ilan verebilir. Ancak, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer verilemez.

(5) Sağlık kuruluşları tarafından her türlü yayın mecralarında yer alan sağlık bilgileri, konusuna göre yetkili sağlık meslek mensupları tarafından verilme zorundadır. Bu mecralar yoluyla yapılan bilgilendirme ve tanıtımlar, hastaya ilgili sağlık kuruluşuna doğrudan veya dolaylı biçimde yönlendirilecek içerikte olamaz.

(6) Bu maddede belirtilen esaslara uymayan sağlık kuruluşlarının işletenleri ve mesul müdürleri hakkında ilgili mevzuat hükümlerindeki müeyyideler uygulanır."

Özel Tım Tedavi Merkezleri Şube Müdürlüğü
PEYKİHANE CADDESİ NO:30 ÇEMBELİTAŞ-FATİH
Telefon: 0212 516 25 45 - 1030 Fax: 0212 516 24 19 Fax:

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Sezai Çelik
e-posta: sezai.celik@gmail.com Elektronik A&G
www.istanbulsaaglik.gov.tr

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Sağlık Müdürlüğü

Buna göre; Özel Dünya Göz Sağlığı Merkezi Sağlık Hizmetleri Sanayi Ticaret A. Ş. sahipliğindeki Büyükçekmece Özel Dünya Göz Tıp Merkezi, Pendik Özel Dünya Göz Tıp Merkezi, Kadıköy Özel Dünya Göz Tıp Merkezi, Maltepe Özel Dünya Göz Tıp Merkezi ve Üsküdar Özel Dünya Göz Tıp Merkezi'nin poliklinik faaliyetinin, Ayakta teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelige ekli Ek 6 Denetim Formu'nun 1. Bölümü'nün 20. maddesine uygun olarak i(bir) gün süreyle durdurulması; randevulu hastaların mağduriyetine sebep olunmaması açısından, cezanın tebliğden itibaren 30(otuz) gün sonra uygulanması hususlarında;

Tensiplerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Selami ALBAYRAK
İl Sağlık Müdürü

Uygun görüşle arz ederim,

31.03/2014

Anımet DEMİR
Vali Yardımcısı

OLUR
.../.../2014

Hüseyin Avni MUTLU
Vali

EK:
1 Dosya

Özel Tım Tedavi Merkezleri Şube Müdürlüğü
PEYKİHANE CADDESİ NO:30 ÇEMBELİTAŞ-FATİH
Telefon: 0212 516 25 45 - 1030 Fax: 0212 516 24 19 Fax:

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Sezai Çelik
e-posta: sezai.celik@gmail.com Elektronik A&G
www.istanbulsaaglik.gov.tr

AYNI FİİLDEN DOLAYI BİRDEN FAZLA CEZA VERİLMESİ (TABİP ODASI-MESUL MÜDÜR PARA CEZASI - 3)

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
İSTANBUL
TABİP ODASI

Sayı : HUB/R-972- 271779
Konu : Onur Kurulu Kararı

08 Ekim 2017

Sn. Dr. ...
Özel Dünya Göz Merkezi Pendik
Doğu Mh. Ortanca Sk. No: 79
Pendik - İstanbul

Odamıza TTB Merkez Konseyi tarafından iletilen, Isparta-Burdur Tabip Odası, Av. Abdullah GÖKER'e ve Türk Oftalmoloji Derneği vekili Av. Emin ÖZMEN'e ait başvuru ile 10.09.2013 tarihli Milliyet ve Sözcü gazetelerinde yayınlanan ve hastaneye ait www.dunyagoz.com adresinde yer alan "ALO KATARAKT- SGK'lara özel fark ücreti yok" başlıklı başlıklı tanıtımların incelenmesi sonucunda,

- Tanıtımlarda kullanılan "SGK'lara özel fark ücreti yok" ibaresi ile gerçek dışı tanıtım yapmak,
- İlan edilen "kampanya" ile tıbbi faaliyete ticari bir görüntü vermek,
- Meslektaşlar arası haksız rekabete yol açmak

Hasta yönlendirmek

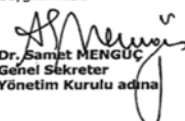
İddialarıyla hakkınızda oluşturulan HUB/R-972 sayılı soruşturma dosyası ile ilgili olarak İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu'nun 08.04.2014 tarihli kararının TTB Yüksek Onur Kurulu'nun 28-29-30 Kasım 2014 tarih ve 2014/05-32 sayılı kararı ile bozulması üzerine dosya yeniden Onur Kurulu gündemine alınmıştır.

Onur Kurulumuzun 31.10.2017 tarihli toplantısında görüşülen dosya ile ilgili alınan karar örneği yazımız ekinde sunulmuştur.

6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Yasası'nın 40. maddesi gereğince; karara itirazınız olduğu takdirde yazımızın elinize ulaştığı tarihten itibaren 15(onbeş) gün içerisinde Odamıza iletmeniz gerekmektedir. Bu süre zarfında itiraz olmadığınız takdirde karar kesinleşecektir.

Bilgilerinizi rica eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Saygılarımızla

Dr. Samet MENGÜC
Genel Sekreter
Yönetim Kurulu adına

Eki: Karar örneği

CA/CC

Not: 6023 sayılı TTB Kanunu Madde-51: Her türlü oda aidatı ile para cezalarını tebliğ tarihinden itibaren 30 gün zarfında ödemeyenler hakkında tabip odaları idare heyetleri tarafından verilecek kararlar, idare heyetinin bulunduğu mahalli icra dairelerine ilamlar gibi infaz olunur.

1929
İstanbul Tabip Odası

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
İSTANBUL
TABİP ODASI

ONUR KURULU KARARI

Karar Tarihi : 31.10.2017
Karar No : 2017/178
Dosya No : HUB/R-972

Türk Tabipleri Birliği Yüksek Onur Kurulu 28-29-30 Kasım 2014 tarih ve 2014/05-32 no'lu kararı ile İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu'nun HUB-R-972 sayılı dosya ile ilgili kararını

- Dr. ... 1 ilgili ilan tarihinde sorumlu hekim olmadığına ilişkin itirazlarının incelenmesi gerekeceği anlaşılmakla Dr. ... 1 para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu kararının bozulmasına,
- Her bir hastanenin sorumlu hekim bulunduğunda ve tanıtım kurallarına aykırı eylemlerinden mesul müdür olan hekimin sorumlu tutulabileceği, bununla birlikte koordinatör hekimin de ilanı veren hekim olması durumunda disiplin cezasıyla cezalandırılacağı, Dr. ... 1 ilanın mevkai direktörlük tarafından bildirildiği, bu durumda hastane sorumlu hekim olmayan Dr. ... 1 ilanın mevkai direktör olarak tanıtım kurallarına aykırı ilanın verilmesinde doğrudan yer alıp almadığının saptanması gerekeceği sonucuna varılmakla Dr. ... 1 para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu kararının bozulmasına,
- "... Türk Oftalmoloji Derneği'nin itirazları doğrultusunda çok sayıda ilde, çok sayıda basın ve yayın mecrasında uzun süreli tanıtım kurallarına aykırı ilanlar verildiği gözetilerek öte yandan adı geçen hekimlerin geçmiş sicil bilgileri de göz önünde bulundurularak verilen disiplin cezalarının yeniden değerlendirilmesi gerekeceği sonucuna varılmakla Dr. ... 1, Dr. ... 1, Dr. ... 1 ve Dr. ... 1'in aynı para cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin İstanbul Tabip Odası Onur Kurulu kararının bozulmasına,

ifadesinde belirtilen gerekçeyle bozmuştur.

Dosya, hekimlerin itiraz başvuruları, Türk Oftalmoloji Derneği yazısı ile birlikte tekrar değerlendirildiğinde;

Dr. ... ve Dr. ... u ile ilgili TTB Yüksek Onur Kurulu kararına uyulmasına ve verilmiş olan para cezasının kaldırılmasına

Dr. H ... ve Dr. ... m için kararın değiştirilmesine yer olmadığına ve PARA CEZASIYLA CEZALANDIRILMASINA

Para cezasının 693,00 ₺ olarak belirlenmesine ve para cezasının her bir hekim için ayrı ayrı tahakkuk ettirilmesine

OY BİRLİĞİYLE KARAR VERİLDİ.

Dr. Nergis ERDOĞAN Dr. Lütfi TELÇİ Dr. Yavuz CEYLAN
Dr. Gökhan ERSOY Dr. Hacer Selma OKKAOĞLU MUTLU

ASLI GİBİDİR.

1929
İstanbul Tabip Odası

TEK BİR FİİL İÇİN BİRDEN FAZLA ŞUBEYE CEZA VERİLMESİ (ERZİNCAN KARARI - 1)

2015 Pepsiqus Reklam
Ulaştıran 1-0421

T.C.
ERZİNCAN VALİLİĞİ
İl Sağlık Müdürlüğü

N:040

SAYI : 57054503/ 15 21-275-
KONU: Tanıtım Faaliyetleri Hk.

17/04/2015

ÖZEL DÜNYA GÖZ TIP MERKEZİ MESUL MÜDÜRLÜĞÜNE

Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 24.03.2015 tarih ve 23824201 sayılı yazısı ile Özel Dünya Göz Sağlık Grubunun "İlasik Nedir", "İlasik Tedavisinin Sonuçları" konulu metinlerin Reklam Kurulu tarafından değerlendirilmesi talep edilmiş olup, Reklam Kurulunun 10.03.2015 tarih ve 234 üncü toplantısında yapılan değerlendirmesinde www.dunyagoz.com internet sitesinde yer alan reklamlar ile ilgili olarak "idari para" ve "anılan reklamları durdurma cezası" verildiği bildirilmiştir.

Müdürlüğümüz tarafından da bahse konu tanıtım hakkında bilgilendirme-tanıtım mevzuatı kapsamında değerlendirme yapılmış olup, Ayaktan Teşhis ve Tedavi Müesseseleri Hakkında Yönetmeliğin 29. Maddesine aykırılık nedeniyle Erzincan Dünya Göz Tıp Merkezi'nin Mesul Müdürü olarak uyarılmanız uygun görülmüştür.

Bilgilerinize rica ederim.

Dr. Mesut TURAN
İl Sağlık Müdürü

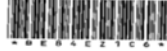
Bilgi İçin Sağlık Hiz. Özel Tanı Ted.
Fatih Mah.709 Sok No:1 24100 ERZİNCAN Tel:0446 2265820(192)

S.M.S.BAL.
Fax: 0446 2265810

TEK BİR FİİL İÇİN BİRDEN FAZLA ŞUBEYE CEZA VERİLMESİ (MALTEPE KARARI - 2)

T.C.
MALTEPE KAYMAKAMLIĞI
İlçe Sağlık Müdürlüğü

Sayı : 39287776/ 663.02 / - 1405
Konu : Özel Dünya Göz Sağlık Grubu

30/06/2015

ÖZEL DÜNYAGÖZ TIP MERKEZİ MESUL MÜDÜRLÜĞÜNE Cevizli Mah. Bağdat Cad. No.460/1 Maltepe

İlgi: a) 04/05/2015 tarihli ve 963 sayılı yazımız.
b) İstanbul Valiliği (İl Sağlık Müdürlüğü)'nin 17/06/2015 tarihli ve 61442 sayılı yazısı.

Özel Dünya Göz Sağlık Grubu hakkında Müdürlüğümüz Özel Tanı Tedavi Merkezleri Şube Müdürlüğü tarafından Müdürlüğümüze gönderilen Özel Dünya Göz Sağlık Grubuna ait internet sayfasında yer alan "İlasik Nedir", "İlasik Tedavilerinin Sonuçları" konulu yazı incelenmiştir. Buna göre;

Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin (Değişik: RG-3/7/2014-29049) Ek-6 Müeyyide Formu'nun 32'inci Maddesinin 29 uncu ve 30 uncu maddesine aykırılık halinde; mesul müdür üç kez uyarılır. Bir yıl içerisinde dördüncü tespitite iki gün, beşinci tespitite beş gün süreyle sağlık kuruluşunun faaliyeti durdurulur hükmü yer almaktadır.

Yine, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin Bilgilendirme ve tanıtımın 29 uncu Maddesinin 1, 2, 4 ve 6 ncı fıkralarında ise;

(1) Sağlık kuruluşları tarafından reklam yapılamaz.

(2) Sağlık kuruluşları tarafından, tıbbi deontoloji ve mesleki etik kurallarına aykırı, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren, talep yaratmaya yönelik, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış veya yerleşik tıbbi metot haline gelmemiş uygulamalara dayalı tanıtım yapılamaz ve diğer sağlık kuruluşları aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunulamaz.

(4) Sağlık kuruluşları, sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikte bilgilendirme yapabilir. Birinci fıkra hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve ilan verebilir. Ancak, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer verilemez.

(6) Bu maddede belirtilen esaslara uymayan sağlık kuruluşlarının işletenleri ve mesul müdürleri hakkında ilgili mevzuat hükümlerindeki müeyyideler uygulanır.

Bu müeyyideler ise; Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin, 16 ncı Maddesinin (Değişik:RG-6/1/2011-27807) (Değişik ibare:RG-21/2/2014-28948) mesul müdür görevleri ile ilgili olarak, (a) fıkrasında, Sağlık kuruluşunun ruhsatname aldıktan sonra faaliyeti ile ilgili her türlü işlemleri yürütmek, (d) fıkrasında ise Sağlık Kuruluşundaki hizmetlerin düzenli ve sürekli olarak yürütülmesini sağlamak olarak belirlenmiştir.

Bu nedenle; Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin Ek-6 Müeyyide Formu'nun 13. Maddesi "Mesul Müdür tarafından; Yönetmeliğin 16 ncı maddesi hükümlerine uyulmaması durumunda; bir yıl içinde aynı fıkralardaki hükümlerden dolayı iki kez uyarılan mesul müdür üçüncüsünde, farklı hükümlerden dolayı bir yıl içinde

Çınar Mh. Sağlık Sk. No:1 Maltepe/İSTANBUL
Telefon: 0216 518 20 62-63 Fax: 0216 518 20 64

Ayrıntılı bilgi için iribut: Kübra SEYMEN

T.C.
MALTEPE KAYMAKAMLIĞI
İlçe Sağlık Müdürlüğü

toplamda dört kez uyarılan mesul müdürün beşincisinde, mesul müdürlük görevine son verilir, üç yıl içinde hiçbir özel hastane veya planlamaya tabi özel sağlık kuruluşunda mesul müdürlük yapamaz." hükmü uyarınca kuruluş mesul müdürünün bu tür ve/veya benzer şikayetlere mahal verilmemesi açısından 1.nci (birinci) kez uyarılmasına ilgi b) yazı gereği karar verilmiştir.

Bilgilerinize önemle rica ederim.

Ekler :
İlgi (b) Yazı Sureti (2 Sayfa)

Uz. Dr. Hatice BEKİROĞLU
İlçe Sağlık Müdürü

(Signature)

Çınar Mh. Sağlık Sk. No:1 Maltepe/İSTANBUL
Telefon: 0216 518 20 62-63 Fax: 0216 518 20 64

Ayrıntılı bilgi için iribut: Kübra SEYMEN

TEK BİR FİİL İÇİN BİRDEN FAZLA ŞUBEYE CEZA VERİLMESİ (BÜYÜKÇEKMECE KARARI - 3)

**T.C.
BÜYÜKÇEKMECE KAYMAKAMLIĞI
İlçe Sağlık Müdürlüğü**

Sayı : 11723942/ 663.02 / - 979
Konu : Özel Dünya Göz Sağlık Grubu Hakkında

26/06/2015

ÖZEL DÜNYA GÖZ TIP MERKEZİ MESUL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nün 17.06.2015 tarih ve 61442 sayılı yazısı

Özel Dünya Göz Sağlık Grubu hakkında Bakanlığımız Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'ne gönderilen Özel Dünya Göz Sağlık grubuna ait Beylikdüzü Dünya Göz Tıp Merkezi'nin de adının geçtiği internet sayfasında yer alan "İlasik Nedir", "İlasik Tedavilerinin Sonuçları" konulu yazı incelenmiştir. Buna göre;

Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin (Değişik: RG-3/7/2014-29049) Ek-6 Mükayyide formunun 32'inci Maddesinin 29 uncu ve 30 uncu maddesine aykırılık halinde; mesul müdür üç kez uyarılır. Bir yıl içerisinde dördüncü tespitte iki gün, beşinci tespitte beş gün süreyle sağlık kuruluşunun faaliyeti durdurulur hükmü yer almaktadır.

Yine, Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin bilgilendirme ve tanıtımın 29 uncu Maddenin 1,2,4 ve 6 ncı fıkralarında ise;

1-Sağlık kuruluşu tarafından reklam yapılamaz.

2-Sağlık kuruluşu tarafından, Tıbbi Deontoloji ve mesleki etik kurallarına aykırı, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren, talep yaratmaya yönelik, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış veya yerleşik tıbbi metot haline gelmemiş uygulamalara dayalı tanıtım yapılamaz ve diğer sağlık kuruluşları aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunulamaz.

4-Sağlık kuruluşu, sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikte bilgilendirme yapabilir. Birinci fıkra hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetlerle ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve ilan verebilir. Ancak bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer veremez.

6-Bu maddede belirtilen esaslara uymayan sağlık kuruluşlarının işletenleri ve mesul müdürleri hakkında ilgili mevzuat hükümlerindeki müeyyideler uygulanır.

Bu Müeyyideler ise; Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin , 16'ncı maddesinin (Değişik: RG-6/1/2011-27807) (Değişik ibare: RG-21/3/2014-28948)mesul müdür görevleri ile ilgili olarak, (a) fıkrasında, Sağlık kuruluşunun ruhsatname aldıktan sonra faaliyeti ile ilgili her türlü işlemleri yürütmek, (d) fıkrasında ise Sağlık Kuruluşundaki hizmetlerin düzenli ve sürekli olarak yürütülmesini sağlamak olarak belirlenmiştir.

Dizdariye Mah. Belediye Cad. No:2 Büyükçekmece/İSTANBUL
Telefon: 0212 882 07 05 - 42 96 Fax: 0212 882 08 55
e-posta: ist.buycukcekmeceasm@sgs.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için iritibat: Meral AĞAR

**T.C.
BÜYÜKÇEKMECE KAYMAKAMLIĞI
İlçe Sağlık Müdürlüğü**

Bu nedenle; Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin Ek-6 Mükayyide formunun 13 Maddesinde "Mesul Müdür tarafından; Yönetmeliğin 16'ncı maddesi hükmüne uyulmaması durumunda; bir yıl içinde aynı fıkralardaki hükümlerden dolayı iki kez uyarılan mesul müdür üçüncüsünde, farklı hükümlerden dolayı bir yıl içinde toplam dört kez uyarılan mesul müdürün beşincisinde, mesul müdürlük görevine son verilir, üç yıl içinde hiçbir özel hastane veya planlamaya tabi özel sağlık kuruluşunda mesul müdürlük yapamaz. denilmekte olduğundan yazılı olarak uyarılmanız istenmiş olup; konuyla ilgili bu tür ve/veya benzer şikayetlere mahal verilmemesi açısından bu yazımız ile 1.nci (birinci) kez **UYARILDINIZ.**

Gereğini ve bilgilerinizi rica ederim.

Dr. Ali Osman AKLAK
İlçe Sağlık Müdürü Vekili

Dizdariye Mah. Belediye Cad. No:2 Büyükçekmece/İSTANBUL
Telefon: 0212 882 07 05 - 42 96 Fax: 0212 882 08 55
e-posta: ist.buycukcekmeceasm@sgs.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için iritibat: Meral AĞAR

MEVZUATA AYKIRI OLMADIĞI DÜŞÜNÜLEN KARAR ÖRNEKLERİ (DOSYA NO : 2015/1271 - 1)

Şikayet Edilen: Dünya Göz Hastanesi Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi

Şikayet Edilen Reklam: “Dün Rüyardı Bugün Gerçek” başlıklı ilan

Reklam Yayın Tarihi: 04.08.2015

Reklamın Yayınlandığı Mecra: Gazete

Tespitler: Hürriyet Gazetesinin 04.08.2015 tarihli nüshasında yayınlanan “Dün Rüyardı Bugün Gerçek” başlıklı ilanda, “Türkiye’deki ilk Argus II Retinal Protez Sistemi ameliyatını yapan Dünyagöz, iki hafta arayla ikinci ameliyatı da başarıyla gerçekleştirdi. Tavukkarası hastalığı sebebiyle görme kaybı yaşayan Hatice İnsel, Dünyagöz Hastaneler Grubu’nun alanında öncü doktorlar tarafından gerçekleştirilen ameliyat ile tekrar ışığa kavuştu. Hatice İnsel; doktorlarımız ve profesyonel ekibimiz tarafından yürütülen rehabilitasyon ve bakım süreci sonucunda, görme seviyesindeki artışla hayatla arasındaki engeli her geçen gün daha fazla kaldırıyor. Artık güzel günler, sevdikleriyle beraber Hatice Hanım’ı bekliyor, çünkü “Dünya Görmeye Değer” şeklinde tabip tarafından uygulanması gereken tıbbi bir işlemlere yönelik talep yaratıcı ifadelerle yer verildiği; söz konusu tanıtımların bilgilendirme kapsamını aşarak “reklam” niteliğinde değerlendirildiği ve sağlık alanında çalışan kuruluşunuzun faaliyetlerine ticari bir görünüm kazandırdığı ve kuruluşunuza yönlendirme yaparak, diğer kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açtığı tespit edilmiştir.

Değerlendirme/Karar: Tabip tarafından uygulanması gereken tıbbi işlemlere yönelik, hekimlik mesleğine ticari bir görünüm yükleyen tanıtımlar olarak değerlendirildiği; söz konusu tanıtımların talep yaratıcı ve kuruluşunuza yönlendirme yapan, diğer kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açan ve ilgili mevzuata aykırı nitelikte olduğu, bu durumların da;

-1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun’un 24 üncü maddesi,

- Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi’nin 8, 9 ve 39 uncu maddeleri

- Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmeliğin 5/c maddesi,

- Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 60 ıncı maddesi,

-Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 29 uncu maddesi,

- Ticari reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 5/ç, 5/ğ, 5/h, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 26 ve 32 nci maddeleri,

-6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 61 inci maddesi

hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Dünya Göz Hastanesi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi’ ne 6502 sayılı Kanun’un 63 üncü ve 77/12 nci maddeleri uyarınca 110.110-TL (Yüzonbinyüzon Türk Lirası) idari para ve anılan reklamları durdurma cezası verilmesine karar verilmiştir.

MEVZUATA AYKIRI OLMADIĞI DÜŞÜNÜLEN KARAR ÖRNEKLERİ (DOSYA NO : 2018/1676-2)

Şikayet Edilen: Dünya Göz Hastanesi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Şikayet Edilen Reklam: Kuruluş tarafından “Sözcü” gazetesinin 29.03.2018 tarihli sayısında yayımlanan “Uzak ve yakın görme sorununa tek ameliyatla kesin çözüm” ibareli tanıtımlar

Reklam Yayın Tarihi: 29.03.2018

Yayınlandığı Mecra: Gazete

Tespitler: Söz konusu “Uzak ve yakın görme sorununa tek ameliyatla kesin çözüm” ibareli tanıtımlarda; “Teknolojinin gelişmesiyle birlikte tıp dünyasında da mükemmel sonuçlar vermeye yönelik birçok tedavi yöntemi gündeme gelmeye başladı. Femtosaniye lazer teknolojisi sayesinde cerrah tarafından mükemmel şekilde göze yerleştirilen trifokal (üç odaklı) göz içi mercekler ile uzak, yakın ve astigmat gibi kusurlardan tek seferde kurtulmak artık mümkün...”, “Hastalar tek bir ameliyatla göz içine yerleştirilen trifokal (üç odaklı) göz içi mercekler sayesinde uzak, yakın ve astigmat gibi kusurlardan tek seferde kurtuluyor. Hatta bu ameliyat sayesinde, ileride katarakt ameliyatı olmalarına da gerek kalmıyor. Dünyagöz’ün Amsterdam’daki şubesinde de aynı göz ameliyatlarını yapan göz hastalıkları uzmanı Doç. Dr. Bozkurt ŞENER, numaralı gözlük takan hastalara uygulanan lazer ve mercek tedavi teknolojileriyle gözlüklerin tamamen atıldığını anlattı...”, “Ameliyatın hassas aşamaları lazerle yapılıyor...”, “48 saat sonunda normal hayatına dönebilir... Ameliyat çok kısa sürüyor ve gerek duyulursa sadece ilk gece göz kapatılabilir. Ağrı veya sızı hissedilmiyor... 50 yaşında bir adam 70 yaşındaki babasını ameliyat ettiriyor. Sonrasında verdiğim reçeteyi burada ne yazıyor diye babasına gösteriyor. Çünkü artık babası ondan daha iyi görüyor...”, “Gözlere anti-aging... İnsanların yakını görme ihtiyaçları oldukça arttı. İş hayatı artık tablet ve cep telefonuna döndü... Eskinin 50 yaşı ile bugünün 50 yaşı bir değil. Boyuna asılan bir yakın gözlüğü o görüntüyü bozuyor. Femtosaniye lazerle trifokal mercekleri takarak biz de bir nevi gözlere anti aging uygulaması yapıyoruz.”, “Katarakta en son teknoloji; Femtosaniye lazerle katarakt... Göz tedavisindeki son teknolojileri yakından takip ederek Türkiye’ye getiren Dünyagöz Hastaneler Grubu, katarakt ameliyatları için devrim niteliğinde bir lazer teknolojisi olan Femtosaniye lazerle katarakt teknolojisini tüm şubelerinde uygulamaya başladı. Bıçaksız katarakt ameliyatı olarak anılan Femtosaniye lazer teknolojisi, cerrah tarafından katarakt ameliyatı sırasında yapılan birçok işlemin kusursuza yakın yapılmasını sağlamaktadır.”, “Dünyagöz... 19 yıldır gözlerinizdeki gülümsemeyi görmek için çalışıyoruz...” “Dünyagöz’e 107 ayrı ülkeden on binlerce yabancı hasta geliyor. 25 ayrı noktada hizmet veren Dünyagöz Hastaneler Grubu; Hollanda, Gürcistan, Azerbaycan ve Almanya’da Frankfurt ve Köln’de olmak üzere yurtdışında 5 ayrı noktada göz sağlığı hizmeti sunuyor...” gibi ifadelerle yer verildiği tespit edilmiştir.

MEVZUATA AYKIRI OLMADIĞI DÜŞÜNÜLEN KARAR ÖRNEKLERİ (DOSYA NO : 2018/1676-2)

Değerlendirme/Karar: Söz konusu tanıtımların, bilgilendirme kapsamını aşarak “reklam” niteliğinde değerlendirildiği ve sağlık alanında çalışan kuruluşun faaliyetlerine ticari bir görünüm kazandırdığı, talep yaratıcı nitelikte olduğu ve kuruluşa yönlendirme yaparak, diğer kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açtığı,

Dolayısıyla, inceleme konusu tanıtımların;

- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 24 üncü maddesi,
- Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 8, 9 ve 39 uncu maddeleri,
- Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmeliğinin 5/c maddesi,
- Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 60 ıncı maddesi,
- Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmeliğin 29 uncu maddesi,
- Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 26 ve 32 nci maddeleri,
- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 61 inci maddesi,

hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Dünya Göz Hastanesi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi hakkında, 6502 sayılı Kanun'un 63 üncü ve 77/12 inci maddeleri uyarınca anılan reklamlarla ilgili olarak 138.172 TL. (Yüzotuzsekizbinyüzyetmişiki Türk Lirası) idari para ve anılan reklamları durdurma cezaları verilmesine karar verilmiştir.

MEVZUATA AYKIRI OLMADIĞI DÜŞÜNÜLEN KARAR ÖRNEKLERİ (DOSYA NO : 2018/1585-3)

Şikayet Edilen: Dünya Göz Hastanesi San. Ve Tic. A.Ş. (Dünya Göz Hastanesi)

Şikâyet Edilen Reklam: Kuruluş tarafından verilen ve 26.02.2018 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yer alan “Katarakt'ta en son teknoloji:Femto Saniye Lazer” başlıklı gazete reklamları

Reklam Yayın Tarihi: 26.02.2018

Reklamın Yayınlandığı Mecra: Gazete

Tespitler: Kuruluş tarafından verilen 26.02.2018 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yer alan “Katarakt'ta en son teknoloji: Femto Saniye Lazer” başlıklı gazete reklamlarında örnek olarak, “Kataraktta en son teknoloji Femto Saniye Lazer. Göz tedavisindeki son teknolojileri yakından takip ederek Türkiye'ye getiren Dünyagöz Hastaneler Grubu, katarakt ameliyatları için devrim niteliğinde bir lazer teknolojisi olan Femto Saniye Lazer'le katarakt teknolojisini tüm şubelerinde uygulamaya başladı. 107 ayrı ülkeden on binlerce yabancı hasta geliyor. 25 ayrı noktada hizmet veren Dünyagöz; Hollanda, Gürcistan, Frankfurt, Köln ve Azerbaycan'da olmak üzere yurt dışında 5 ayrı noktada göz sağlığı hizmeti sunuyor. Bıçaksız katarakt ameliyatı olarak anılan Femtosaniye lazer, cerrah tarafından katarakt ameliyatı sırasında yapılan bir çok işlemin kusursuza yakın yapılmasını sağlamaktadır. Hastalar katarakt ameliyatı sırasında gözün içine yerleştirilen çok odaklı trifokal mercekler sayesinde ise kataraktın yanı sıra uzak yakın ve astigmat gibi kırma kusurlarından da tek seferde kurtuluyor...trifokal merceğin hastalara sağladığı avantajları anlattı...Femtosaniye lazer teknolojisinin bilinen katarakt ameliyatlarından farkı nedir...” gibi ifadelere yer verildiği tespit edilmiştir.

MEVZUATA AYKIRI OLMADIĞI DÜŞÜNÜLEN KARAR ÖRNEKLERİ (DOSYA NO : 2018/1585-3)

Değerlendirme/Karar: İnceleme konusu gazete reklamlarında yer alan ifadelerin sağlık alanında çalışan kuruluşun faaliyetlerine ticari bir görünüm kazandırdığı, talep yaratıcı nitelikte olduğu ve kuruluşa yönlendirme yaparak, benzer alanda faaliyet gösteren kuruluşlar açısından haksız rekabete yol açtığı, bu nedenle, söz konusu tanıtımların bilgilendirme kapsamını aşarak “reklam” niteliğinde değerlendirildiği,

Dolayısıyla inceleme konusu tanıtımların;

-1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 24 üncü maddesi,

- Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 8, 9 ve 39 uncu maddeleri

- Sağlık Meslek Mensupları ile Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmeliğin 5/c maddesi,

- Özel Hastaneler Yönetmeliğin 60 ıncı maddesi,

- Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinin 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5-b, 26 ve 32 nci maddeleri,

- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 61 inci maddesi.

hükümlerine aykırı olduğuna,

Buna göre, reklam veren Dünya Göz Hastanesi San. Ve Tic. A.Ş. (Dünya Göz Hastanesi) hakkında, 6502 sayılı Kanun'un 63 üncü ve 77/12 nci maddeleri uyarınca 138.172 TL (Yüzotuzsekizbinyüzyetmişiki Türk Lirası) idari para ve anılan reklamları durdurma cezaları verilmesine karar verilmiştir.

TESPİT VE ÖNERİLER

ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARININ TAMAMI CEZA TEHDİDİ ALTINDADIR. YAPILAN TANITIMLARIN AMACININ TOPLUM SAĞLIĞININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ, TOPLUMSAL DUYARLILIĞI VE BİLİNCİ ARTIRMAYA YÖNELİK OLDUĞU YÜNÜNDE FARKINDALIK OLUŞTURULMALIDIR. BU DOĞRULTUDAKİ TESPİT VE ÖNERİLERİMİZ,

- Tek bir fiil için birden fazla kurumdan birden fazla ceza verilmektedir. Bu konudaki tek yetkili kurumun belirlenmesi gerekmektedir.
- Reklam Kurulu kararlarının gerekçeli ve açıklayıcı olması gerekmektedir.
- Talep yaratma kavramının kararlarda açıklanması gerekmektedir.
- Haksız rekabet oluşturma iddiasının dayanaklarının belirtilmesi gerekir.
- Reklam Kurulu tarafından verilen cezaların ölçülü ve orantılı olması gerekir.
- Sağlık Bakanlığı cezalarının ağır olması ve cezanın kaynağının sağlık alanı uygulamasından kaynaklı olmaması göz önünde bulundurulmalıdır.
- Birden fazla şubesi olan özel sağlık kuruluşlarının tüm şubelerine ceza uygulanmaması gerekir.
- Tabip Odasının kararlarının mesul müdürlüğe uygulanması nedeniyle mesul müdür disiplin cezalarının meslek uygulamalarını sınırlaması durumu doğmaktadır.
- OHSAD üyelerinin desteği ile Özel Hastaneler Yönetmeliğinin EK 2 ve ATT Yönetmeliğinin aynı doğrultuda maddesinin değişikliğinin önerilmesi önerilmektedir.
- Reklam Kurulu ile ilişkilerin geliştirilmesi önceliğimiz olmalıdır.
- OHSAD nezdinde reklam/tanıtım cezaları için ortak bir platform oluşturmaya yönelik bir Komisyon oluşturulması önerilmektedir.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR
EDERİZ.

Dünyagöz
DÜNYA GÖRMEYE DEĞER